

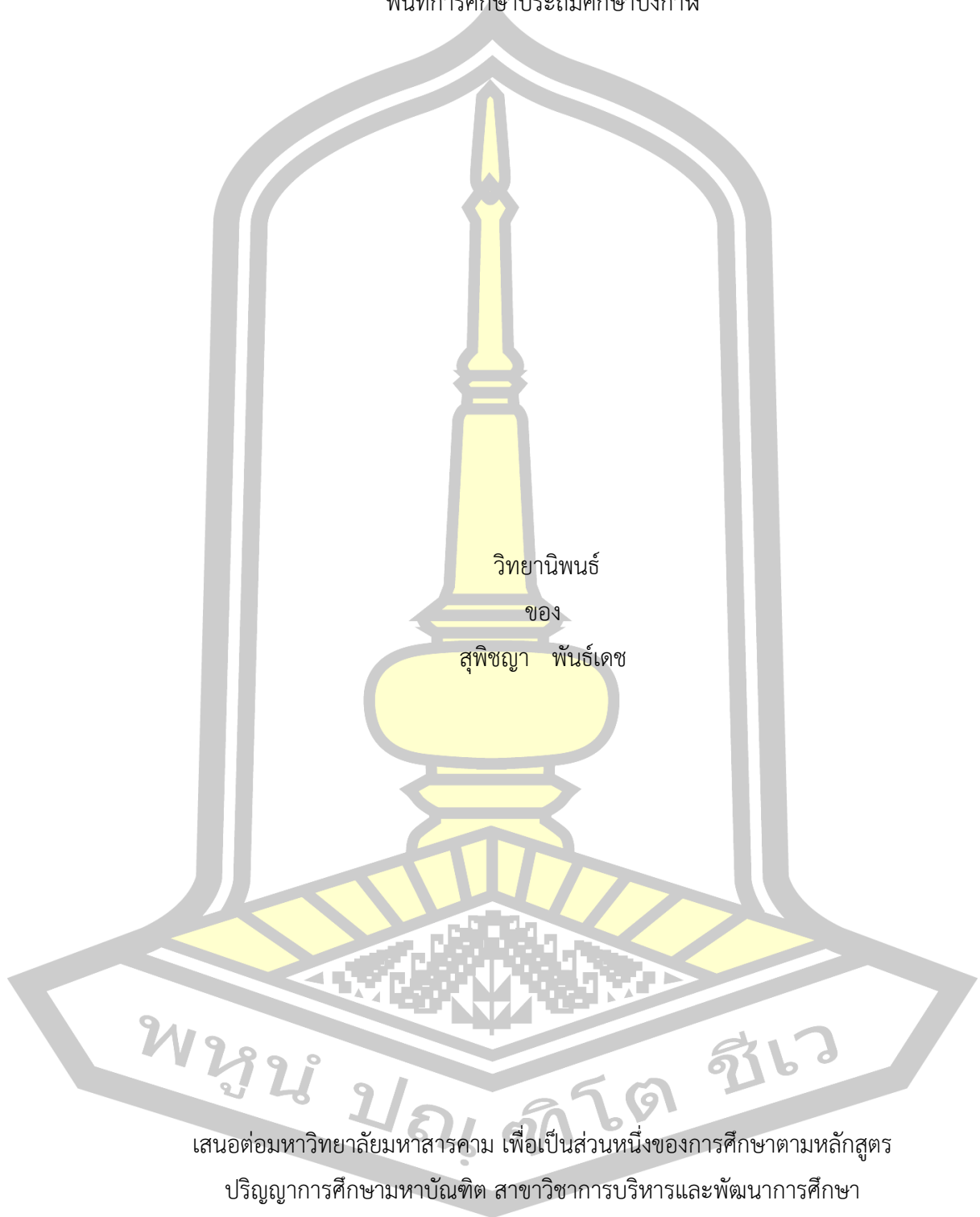
การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบางบัวทอง

วิทยานิพนธ์
ของ
สุพิชญา พันธุ์เดช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
กันยายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

วิถยานิพนธ์

ของ

สุพิชญา พันธุ์เดช

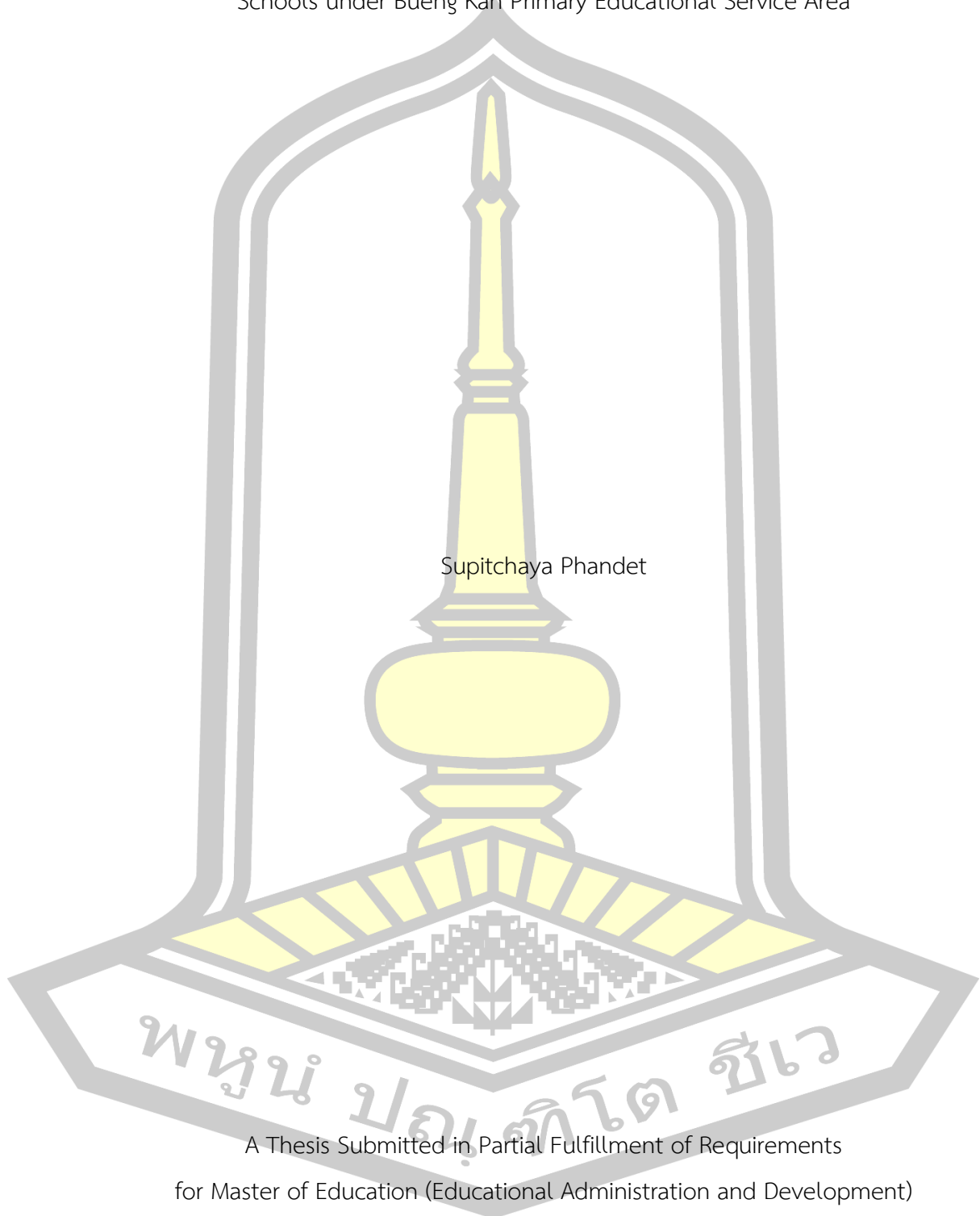
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กันยายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Guidelines for Student-Centered Learning Management in
Schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area

Supitchaya Phandet

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

September 2020

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสุพิชญา พันธุ์เดช
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. ประเสริฐ เรือนนະการ)

กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. ปิยะธิดา ปัญญา)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ		
ผู้วิจัย	สุพิชญา พันธุ์เดช		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ เรือนนระการ		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 329 คน โดยการคำนวณจากสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม จำนวน 2 แห่ง โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ด้าน ลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผล 3) การใช้รูปแบบและเทคนิคการ

สอน 5) การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ

2. พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยการเชื่อมโยงองค์ประกอบ ตัวชี้วัดของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี แบบสอบถาม และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อใช้ ออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผ่านการตรวจสอบ และเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมี 4 ด้าน 27 ตัวชี้วัด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การจัดการเรียนรู้, ผู้เรียนเป็นสำคัญ

TITLE	The Development of Guidelines for Student-Centered Learning Management in Schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area		
AUTHOR	Supitchaya Phandet		
ADVISORS	Assistant Professor Prasert Ruannakarn , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2020

ABSTRACT

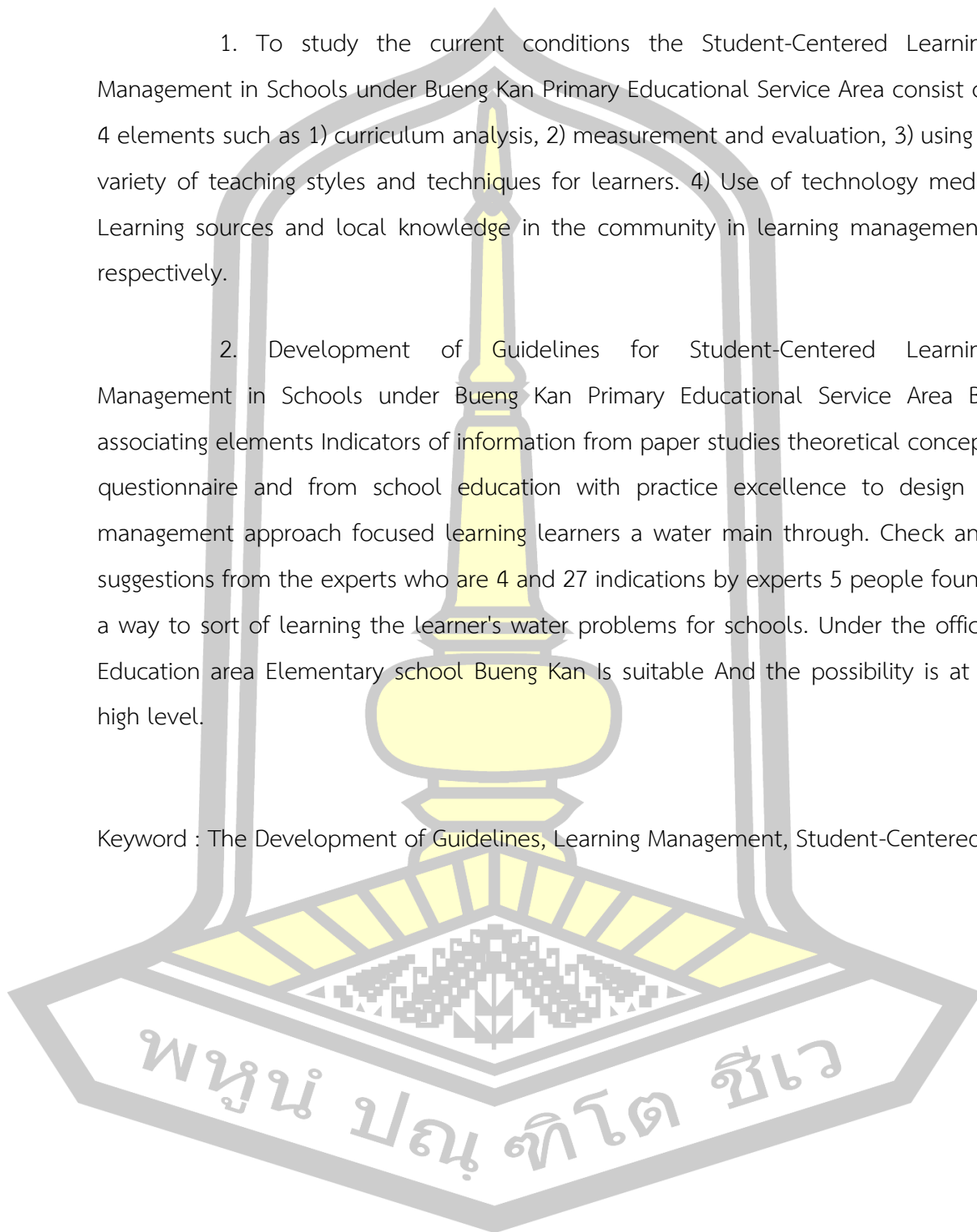
The Development of Guidelines for Student-Centered Learning Management in Schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area” research focused on 1) to study the current conditions the Student-Centered Learning Management in Schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area 2) Development of Guidelines for Student-Centered Learning Management in Schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area by using Research and Development methods devised in 2 phases. The first phase was to study the current conditions and desirable conditions for Student-Centered Learning Management. The samples were 329 primary school teachers determined by using Krejcie and Morgan’s sample size calculation formula. This phase’s instruments were approved by 5 specialists. The second phase was to develop the development guideline for Student-Centered Learning Management by studying 2 best. The evaluation by 5 experts selected through the purposive sampling, the instruments were evaluation form on appropriateness and possibility. The statistics for analyses the data included the Index of consistency: IOC, mean, percentage, standard deviation, Pearson correlation coefficient, Cronbach's alpha coefficient, And the priority need of index PNI_{modified}.

The results of research revealed the following:

1. To study the current conditions the Student-Centered Learning Management in Schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area consist of 4 elements such as 1) curriculum analysis, 2) measurement and evaluation, 3) using a variety of teaching styles and techniques for learners. 4) Use of technology media Learning sources and local knowledge in the community in learning management, respectively.

2. Development of Guidelines for Student-Centered Learning Management in Schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area By associating elements Indicators of information from paper studies theoretical concept questionnaire and from school education with practice excellence to design a management approach focused learning learners a water main through. Check and suggestions from the experts who are 4 and 27 indications by experts 5 people found a way to sort of learning the learner's water problems for schools. Under the office Education area Elementary school Bueng Kan Is suitable And the possibility is at a high level.

Keyword : The Development of Guidelines, Learning Management, Student-Centered

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ กรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและได้กรุณาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้นรวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนคณะครูทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณญาติ พี่น้องทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจ และกำลังทรัพย์ แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาดำเนินการมา

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ และเพื่อนนิสิตสาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา รุ่น พ.28 ศูนย์อุดรธานีทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำและส่งเสริมกำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่มีความร่วมมือ ช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมดจึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ ได้รับความช่วยเหลือและกำลังใจอย่างสูงยิ่งจากบิดา มารดา และญาติ ๆ ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจมุ่งมั่นศึกษาจนประสบผลสำเร็จ คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมี ทั้งหลายที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา ตลอดจนครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ขอน้อมคารวะแด่ผู้เขียนตำราวิชาการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและใช้อ้างอิงทุก ท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามของการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	8
การพัฒนาแนวทาง.....	26
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
งานวิจัยในประเทศ.....	30
งานวิจัยต่างประเทศ.....	35

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ.....	40
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	73
สรุปผล	73
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	87
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	99
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือ	105
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	109
ภาคผนวก จ ตัวอย่างคู่มือแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	125
ประวัติผู้เขียน.....	130

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ และตัวชี้วัดของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	25
ตาราง 2 จำนวนตัวอย่างโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ.....	41
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบัน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้าน	53
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	54
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน	55
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้.....	57
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	58
ตาราง 8 แสดงค่าดัชนีความต้องการ PNI _{modified} และลำดับความต้องการจำเป็น.....	59
ตาราง 9 แสดงค่าดัชนีความต้องการ PNI _{modified} และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	60
ตาราง 10 แสดงค่าดัชนีความต้องการ PNI _{modified} และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน	61

ตาราง 11 แสดงค่าดัชนีความต้องการ PNI _{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	62
ตาราง 12 แสดงค่าดัชนีความต้องการ PNI _{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ด้านการวัดและประเมินผล.....	63
ตาราง 13 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร.....	70
ตาราง 14 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน.....	71
ตาราง 15 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้.....	71
ตาราง 16 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการวัดและประเมินผล	72
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.....	72

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ภาพประกอบ 2 ระยะเวลาพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ	39

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้ให้หลักการและกรอบแนวคิด แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยจะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาใน 4 ด้าน คือ การปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการ การปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพ และบุคลากร กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางกาปฏิรูปงานของกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว โดยเน้นที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2545) เพื่อให้คนไทยพัฒนาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักว่า “ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพการจัดการเรียนการสอนให้เน้นความสำคัญ ทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ครูจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ วิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถ และความต้องการของตนเอง ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษานี้เป็นแนวคิดที่มีรากฐาน จากปรัชญาการศึกษา และทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องยาวนาน และเป็นแนวทางที่ได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามต้องการอย่างได้ผล (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2542) การสอนโดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญจะช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

(ลักษณะนิสัย) และทั้งด้าน IQ (Intelligence Quotient) และด้าน EQ (Emotional Quotient) ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข” (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2552)

การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษายังไม่มี ความชัดเจนและเป็นไปตามความต้องการของครูผู้สอนเท่าที่ควร มีเพียงคู่มือการประเมินสมรรถนะครูที่ ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นแบบประเมินครูผู้สอนในแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และเพื่อประเมินการปฏิบัติงานประจำปีเท่านั้น แต่คู่มือที่มียังขาดรายละเอียด ถึงวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติในการได้มาของแต่ละตัวบ่งชี้ ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มงานวิจัย สำนักวิจัย และพัฒนาการศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสรุปในภาพรวมว่า การพัฒนาครูนั้นยังขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาครูจึงไม่มีคุณภาพและ มาตรฐานที่ชัดเจน หลักสูตรและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู เน้นหลักการทฤษฎีมากกว่าการได้ลงมือปฏิบัติ ทำให้ครูไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการอบรมได้ ขาดการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องหลักการอบรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556)

จากการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนนั้นคือ ปัญหาคุณภาพผู้เรียน รongลงมาเป็นปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (O-NET) (องค์การมหาชน) ในปี 2561 และ 2562 มีโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศน้อย (ผลการประเมินคุณภาพทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561-2562 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ) ซึ่งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีความตระหนักถึงภารกิจสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนที่เป็นผลผลิตจากระบบการจัดการศึกษามีคุณภาพ กระบวนการบริหารและ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีประสิทธิภาพสูง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นในการ พัฒนาการศึกษาศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควบคู่ กับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในปัจจุบันสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ยังไม่มีวิธีและแนวทางการสอนที่มุ่งเน้นในการพัฒนา ความสามารถของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ โดยผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและครูโดยทั่วไป

ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และการพัฒนาครูในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีอะไรบ้าง
2. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. ได้การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักวิชาการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม), วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543), พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2550), สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2550), กระทรวงศึกษาธิการ (2551), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) สรุปได้ว่า หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
2. การใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน
3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ

1. ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2562 ครู 2,312 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2562 โดยใช้สูตรตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ครู 329 คน

ระยะที่ 2 แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1. ศึกษา Best Practice หน่วยงานที่มีวิธีที่ดีในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา 2 แห่ง
2. รวบรวมคู่มือการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3. ประเมินคู่มือแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

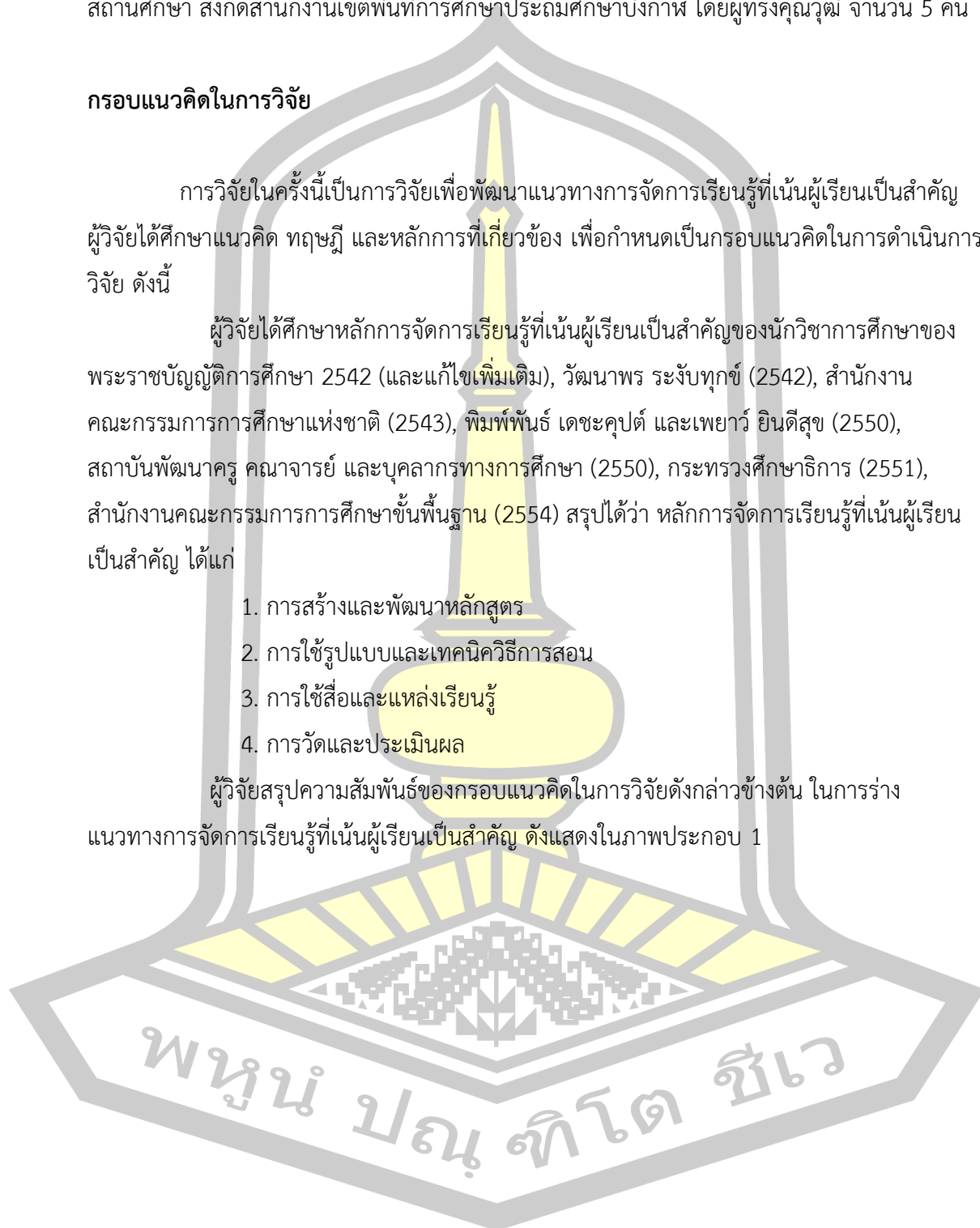
กรอบแนวคิดในการวิจัย

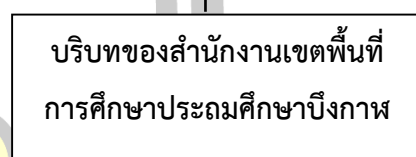
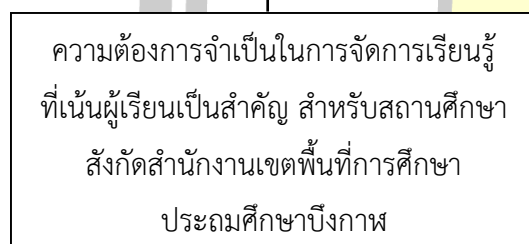
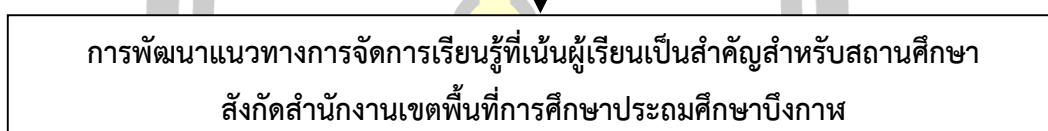
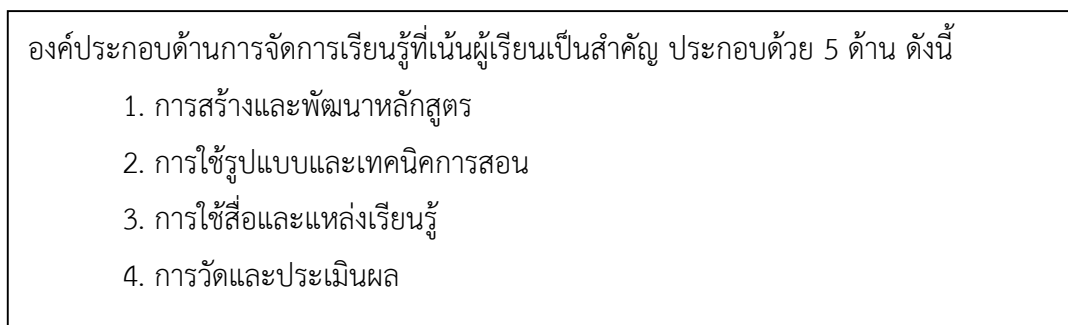
การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักวิชาการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม), วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543), พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2550), สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2550), กระทรวงศึกษาธิการ (2551), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) สรุปได้ว่า หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
2. การใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน
3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยสรุปความสัมพันธ์ของกรอบแนวคิดในการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ในการร่างแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ และทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ สร้างและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตลอดจนการประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

1.2 การใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน หมายถึง การการใช้และเลือกรูปแบบและวิธีการสอนให้เหมาะกับผู้เรียน

1.3 การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การเลือกใช้สื่อนวัตกรรมให้สอดคล้องกับรายวิชา และเหมาะสมกับผู้เรียน มีการผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

1.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. การพัฒนา หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าหรือการทำให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เจริญขึ้น เป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจไปสู่สภาพที่น่าพอใจ การพัฒนาเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่หยุดนิ่ง

3. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ คิดริเริ่ม แสวงหา วิเคราะห์ จัดการความรู้ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเองตามความต้องการและความสนใจและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. สภาพปัจจุบัน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเพื่อสำรวจ ตรวจสอบ หาปัญหาหรืออาการของปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาพัฒนาโปรแกรมหรือวิธีการในการแก้ปัญหาได้ถูกต้อง

5. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความต้องการที่มีต่อการพัฒนาครูด้านการเพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์ที่วางไว้

6. ครู หมายถึง ข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ

10. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำแนกเป็นหัวข้อตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.3 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.4 หลักการจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การพัฒนาแนวทาง
 - 2.1 ความหมายการพัฒนาแนวทาง
 - 2.2 ความสำคัญของการพัฒนาแนวทาง
3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ มีลักษณะการจัดการกระบวนการเรียนรู้แตกต่างแบบเดิมเป็นอย่างมาก ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

ประเวศ วะสี (2543) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เอาชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง เรียนรู้เพื่อสร้างปัญญา ให้รู้จักตนเอง รู้จักโลก สามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งทางเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม อยู่ร่วมกันอย่างมีดุลยภาพ สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีความสุข สนุกสนาน และเกิดฉันทะในการเรียนรู้

ชนาธิป พรกุล (2544) ได้ให้ความหมายว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญ คือการเรียนรู้ที่เกิดจากเรียนรู้ การคิด การค้นคว้า การทดลอง ด้วยตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนจะเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่จากการถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้วางแผน จัดการ ชี้แนะ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544) ได้ให้ความหมายว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญ คือ การกำหนดจุดหมาย สาระ กิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และการประเมินผลที่มุ่งพัฒนา “คน” และ “ชีวิต” ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มตามความสามารถสอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่าง กระฉับกระเฉง เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เป็นวิธีการที่ให้อำนาจแก่ผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ศศิธร เวียงวะลัย (2556) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การวัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องเน้นผู้เรียนให้ แสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง หรือรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของ การทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการ ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาคตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยสะท้อนจากที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชา หรือเลือกทำโครงการหรือชิ้นงานในหัวข้อที่สนใจในขอบเขตเนื้อหาของวิชานั้น ๆ

ทศนา แฉมมณี (2558) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และเป็นไปอย่าง รอบด้าน ทั้งทางกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวทางกาย คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้ ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะของผู้เรียนเพื่อให้ร่างกายพร้อมที่จะรับและเรียนรู้ได้ดี
2. การมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวทางสติปัญญา คือการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางสติปัญญาหรือสมอง ได้คิด ได้กระทำโดยใช้ ความคิด เป็นการใช้สติปัญญาของตนสร้างความหมาย ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้
3. การมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวทางอารมณ์ คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางอารมณ์หรือ ความรู้สึก

4. การมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวทางสังคม คือการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางสังคม หรือมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นและ สิ่งแวดล้อมรอบตัว

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การยึดว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ สามารถพึ่งตนเองได้ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีอิสรภาพ เรียนรู้อย่างมีความสุข ทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ในกิจกรรมที่ผู้สอนจัดขึ้น

2. หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1 หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ดังนี้

สำคัญไว้ดังนี้

สุพล วังสินธ์ (2545) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น

1. การเรียนรู้ทั้งมวลควรมีความหมายกับนักเรียน
2. การเรียนรู้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาเฉพาะบุคคล
3. การเรียนรู้ที่ดีต้องมีการประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวาง
4. การเรียนรู้ควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
6. การจัดการเรียนการสอนควรเป็นการบูรณาการและพัฒนาการในตัว
7. ผลสำเร็จในการจัดการศึกษา ดูได้จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ผู้เรียนอย่างสมบูรณ์

การเรียนรู้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) ได้กล่าวว่า หลักการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา
2. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากแหล่งต่าง ๆ กัน
3. การเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้วยตนเอง
4. การเรียนกระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญ
5. การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียนคือการเรียนรู้ที่สาสามารถนำไปใช้ใน

ด้วยตนเอง

ชีวิตประจำวัน

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2544) ได้กล่าวว่า หลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้
2. เด็กทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้ทุกสิ่ง
3. เด็กแต่ละคนสติปัญญาแตกต่างกันตามความหลากหลายทางปัญญา
4. เน้นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน
5. การประเมินผลเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงและประเมินควบคู่ไปกับการเรียนการสอน

การเรียนการสอน

6. การใช้กระบวนการวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

ศิลาเดช (2545) เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไว้ ดังนี้

1. การสร้างความรู้ (Construct) หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ (Constructivism) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) หมายถึง ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน เพื่อน สื่อ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว
3. การมีส่วนร่วมทางกาย (Physical Participation) หมายถึง ผู้เรียนมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายในการทำกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ
4. การเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) หมายถึง ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
5. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Application) หมายถึง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ สถานการณ์ต่าง ๆ

สรุปได้ว่า หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อจัดสถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างตามศักยภาพ ผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักผู้เรียนให้ครอบคลุมอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับในการจัดกิจกรรมหรือออกแบบการเรียนรู้อาจทำได้หลายวิธีการและหลายเทคนิค โดยเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้มีผู้กล่าวถึงไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กล่าวถึงหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่า เป็นการเรียนรู้ตามแนวพุทธธรรม เน้น “คน” เป็นศูนย์กลาง กระบวนการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการพัฒนา “คน” ทั้งในลักษณะที่เป็นปัจเจกชนและพัฒนากลุ่มคน

ให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดควรคำนึงถึงประเด็นสมองของมนุษย์มีศักยภาพสูงสุดในการพัฒนาการเรียนรู้สูงสุด ความหลากหลายของสติปัญญา การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรง เมื่อ “คน” มีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ วิธีการฝึกฝนอบรมจึงเป็นการพัฒนาทุกองค์ประกอบของความเป็น “คน” การเรียนรู้ตามวิถีชีวิตไทยแบบดั้งเดิมมีลักษณะเป็นการสั่งสอนรายบุคคล เมื่ออยู่ในครอบครัว พ่อแม่สอนลูกชายให้ขยันอ่านออกเขียนได้ สอนลูกหญิงให้ทำงานบ้านงานเรือน รู้จักรักนวลสงวนตัว เมื่อเติบโตขึ้นผู้ชายได้บวชเรียนกับพระที่วัด ได้ฝึกงานอาชีพ การทำมาหากิน ส่วนผู้หญิงฝึกคุณสมบัติของกุลสตรีและฝึกงานอาชีพ กระบวนการเรียนรู้ตามวิถีวัฒนธรรมไทย

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2547) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือก ตั้งแต่เริ่มต้นเรียนรู้อันถึงการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเป็นผู้ให้บริการ

กิ่งแก้ว มิตรวิจารณ์ (2551) ได้สรุปและให้แนวคิดถึงหลักการการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

1. แนวคิดในการจัดการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีแนวคิดสร้างสรรค์การเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย สามารถพัฒนาวิธีการคิดในการจัดการเรียนรู้จากความรู้ของตนเอง และของผู้อื่น จากการศึกษาใคร่ครวญ และจากการปฏิบัติฝึกฝนจนชำนาญ พัฒนาลักษณะการเรียน
2. การพัฒนาคุณภาพความคิด การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพความคิดเป็นรูปแบบวิธีเรียนรู้ที่พัฒนาผ่านกระบวนการศึกษา โดยอาศัยหลักการเรียนรู้ คิด ทำ นำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อชีวิตที่มีความสุข ความพอใจ และรักในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. แนวการดำเนินจากเรื่องและเนื้อหา แนวทางการเรียนรู้ที่คิดโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ภายใต้สถานการณ์การดำรงชีวิตในสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของตน
4. ยุทธวิธีการแนวทางในการคิด โดยการค้นหาข้อมูลให้เพียงพอทั้งด้านตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม และด้านวิชาการ สำหรับความคิดและตัดสินใจอย่างถูกต้อง ทุกสรรพสิ่ง คือ แหล่งการเรียนรู้ทั้งสิ้น และมีลักษณะวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การอ่าน ฟัง คิด เขียน พูด สังเกต ลงมือทำ ฯลฯ โดยใช้ทุกกิจกรรม ทุกสิ่งในวิถีการดำรงชีวิตเป็นสื่อการเรียนรู้ ส่วนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พิจารณามิติพัฒนาการคิดครอบคลุมผ่านวิธีการเรียนที่หลากหลายตามความเหมาะสม เน้นวัดความรู้เรื่องที่เรียน วัดกระบวนการคิด และวัดวิธีเรียนรู้ เพื่อแสวงหาข้อมูลมาประกอบการคิด และการตัดสินใจอย่างเหมาะสม ดังนี้

4.1 ทำความเข้าใจ ผู้เรียนทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียนให้ชัดเจน

โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย

4.2 จัดโครงสร้างแนวคิดใหม่ ผู้เรียนศึกษาและร่วมกันสร้างแนวคิดใหม่

4.3 นำแนวคิดไปใช้ผู้เรียนนำแนวคิดของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4.4 ผู้เรียนทบทวนตรวจสอบว่า แนวคิดของตนเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดแนวคิดสร้างสรรค์การเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย โดยอาศัยหลักการเรียนรู้ คิด ทำ นำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ผ่านกิจกรรมเรียนรู้ที่มีลักษณะวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องตามศักยภาพ ความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อชีวิตที่มีความสุข ความพอใจ และรักในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2547) เสนอว่า เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างได้ผล

ควรยึดหลักการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา ดังนั้นผู้เรียนจึงควรรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ กัน ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญ
3. การเรียนรู้ที่ดีเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้นั้นให้เป็นประโยชน์ได้
4. ผู้เรียนได้เรียนรู้ และมีทักษะกระบวนการจนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนต้องการ
5. การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน คือ การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรยึดหลัก ดังนี้

1. การเรียนรู้เกิดจากแหล่งต่าง ๆ กัน มิใช่จากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญ
2. การเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองจึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำ และสามารถใช้การเรียนรู้นั้นให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเองมีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง และจดจำได้ดี

3. การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญ หากผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในกระบวนการเรียนรู้แล้วจะสามารถใช้เป็นเครื่องแสวงหาความรู้และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนต้องการ

4. การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่นักเรียน คือ การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีบทบาทมากกว่าครู โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2549) เสนอว่า การจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมาย ควรจะมีลักษณะดังนี้

1. คำนึงถึงพื้นฐานความแตกต่างของผู้เรียน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตามศักยภาพ ความสนใจของตนเอง โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย

2. สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ค้นพบ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยมีครูคอย สนับสนุนช่วยเหลือ แนะนำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ

3. สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ที่มีความหมายทั้งในและนอกห้องเรียน สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและสานต่อจากพื้นฐานความรู้เดิม และพื้นฐานทางวัฒนธรรมของผู้เรียน

4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมจากปัญหาจริง ประสบการณ์จริง ในลักษณะของการบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ในวิถีชีวิตประจำวันให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

5. ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใคร่ครวญ ไตร่ตรองด้วยตนเอง และเน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

6. มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียน การสอน โดยครูเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม

จากแนวคิดที่กล่าวมา สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ที่มีความหมายทั้งในและนอกห้องเรียน เหมาะสมกับผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ในวิถีชีวิตประจำวัน ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

3. การวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการวัดและประเมินผล ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2548) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประกอบด้วย

1. กระบวนการวัดและประเมินผล หมายถึง มีวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 2. คุณภาพของการวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้และได้ผลการประเมินตรงกับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน
 3. การมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล หมายถึง ครู ผู้เรียน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล และนำผลมาพิจารณาประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
- วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2542) สรุปแนวทางการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลไว้ดังนี้

1. การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันเพราะว่าการประเมินผลจะนำเอาข้อมูลที่ได้จากการวัดผลมาสรุปให้คุณค่าหรือตัดสินใจ โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ในกระบวนการเรียนการสอน จะทำการประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่กันไปเป็นระยะ ๆ คือ การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบพื้นฐานของผู้เรียน การประเมินระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และการประเมินผลรวม เพื่อตัดสินการเรียน
3. จุดมุ่งของการวัดผลและประเมินผลการศึกษา เพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียนมากกว่าที่จะวัดผลเพื่อนำไปตัดสินได้-ตก
4. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา เป็นการวัดทางอ้อม เพราะจะต้องใช้เครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แทนคุณลักษณะที่ต้องการ จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการวัดมาแปลความหมาย

5. หลักของการวัดผลและประเมินผลการศึกษา จะต้องวัดให้ตรงกับจุดประสงค์ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ มีความยุติธรรมแปลผลได้ถูกต้อง แล้วจึงนำผลที่ได้จากการวัดไปใช้อย่างคุ้มค่า

กมล ภูประเสริฐ (2545) เสนอแนวทางการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์และกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ รายวิชาที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง รวมทั้งการกำหนดให้ชัดเจนในการประเมินระหว่างปฏิบัติการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ เพื่อเตรียมการในเรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือวัด แนวปฏิบัติแบบฟอร์มที่จะต้องใช้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงมาตรฐานการเรียนรู้เป็นสำคัญ

2. การเตรียมการเรื่องการประเมินผลการเรียน เริ่มจากการวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้รายภาค รายปี ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการร่วม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อกำหนดวิธีการและเครื่องมือ แบบฟอร์มแนวปฏิบัติในการประเมินทั้งใน ระหว่างการเรียนการสอน และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนปลายภาคหรือปลายปี ตลอดจนช่วงเวลา ที่จะดำเนินการ จากนั้นจึงเริ่มรวบรวมหรือสร้างวิธีการ เครื่องมือแบบฟอร์มต่าง ๆ ไว้ใช้ เพื่อความ สะดวกในการดำเนินการแต่ละระยะ

3. การแก้ไขข้อบกพร่อง การเรียนการสอนโดยการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนา ผู้เรียน และกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งอาจต้องมีการซ่อมเสริม การทำโครงการทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การแนะแนว การเพิ่มกิจกรรมพิเศษ ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเอง รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะใช้ต่อเนื่องไป

4. การร่วมกันแก้ปัญหาการเรียนการสอนและการประเมินผลที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยการประชุมปรึกษาหารือกัน การนิเทศภายในการปรับแก้การบริหารทั่วไปที่จะช่วย ส่งเสริมการเรียนการสอนและการประเมินผล ไปปรึกษาหารือผู้ทรงคุณวุฒิไปปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ จัดกระทำได้ดี การเชิญวิทยากรจากภายนอก รวมทั้งการวางแผนพัฒนาบุคลากรจากปัญหาที่เกิดขึ้น

5. การรายงานผลการเรียนของผู้เรียนให้ผู้ปกครอง และการรายงานผลของ สถานศึกษาโดยรวมให้หน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชนทราบ ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดรูปแบบ การรายงานที่แตกต่างกันไว้ก่อน เพื่อเตรียมการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งบางอย่างอาจต้องจัดเก็บ ในระหว่างการดำเนินงาน

สรุปการวัดผลและประเมินผลตามแนวการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จะนิยมใช้ การวัดแลประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ซึ่งเป็นการวัดและประเมินผลที่บ่ง บอกระดับความรู้ ความสามารถที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อันเนื่องมาจากการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ จนกระทั่งได้ผลงานในรูปแบบหนึ่งออกมาในตอนสุดท้าย เทคนิคที่นิยมใช้ ได้แก่ การใช้ Portfolio การใช้แบบทดสอบความสามารถจริง (Authentic Test) การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การสาธิต การนำเสนอผลงาน

4. หลักการจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2554 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

1. การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ โดยเฉพาะการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาทั้งระบบ หมายถึง การดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพของผู้เรียนตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด ดังนั้นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการพัฒนาทั้งระบบ ประกอบด้วย

1. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่มีจุดเน้นการคุณภาพบัณฑิต
2. การกำหนดแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับเป้าหมาย
3. การกำหนดแผนการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบ
4. การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับ
5. การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับ

อย่างชัดเจน

สอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์

4. การจัดทำมีระบบประกันคุณภาพภายใน

5. การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับ

แนวทางการประกันคุณภาพจากภายนอก

2. การจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมประกอบด้วย ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน การสอนได้แก่ ผู้สอนและผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้ ดังสาระที่ ทิศนา เขมมณี (2547) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคลทำแทนกันไม่ได้ ผู้สอนที่ต้องการให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง
2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ต้องมีการใช้ กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจ ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นผู้สอนจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ กระบวนการคิดทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ
3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกันอาจคิดได้ หลายแง่หลายมุมทำให้เกิดการขยาย เติมเต็มข้อความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่ สังคมยอมรับด้วย ดังนั้นผู้สอนที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ
4. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้ที่เบิกบานเพราะหลุด พ้นจากความไม่รู้ นำไปสู่ความใฝ่รู้ อายากรู้ยิ่งเพราะเป็นเรื่องน่าสนใจผู้สอนจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้น

ให้เกิดความอยากรู้หรือคับข้องใจบ้างผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจ และเกิดความสุขขึ้นจากการได้เรียนรู้เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง

5. การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ผู้สอนจึงควรสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จบ

6. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะได้รู้มากขึ้นทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการพัฒนาของตัวเองด้วย

จากความหมายของการเรียนรู้ที่กล่าวมา ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
2. การเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน
4. การจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย
5. ความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน
6. การท้าทายให้ผู้เรียนอยากรู้
7. การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้
8. การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

โดยการปฏิบัติจริง

9. การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้
10. การมีจุดมุ่งหมายของการสอน
11. ความเข้าใจผู้เรียน
12. ภูมิหลังของผู้เรียน
13. การไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น
14. การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัต (Dynamic) กล่าวคือ มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ รูปแบบเนื้อหาสาระเทคนิค และวิธีการ
15. การสอนในสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป
16. การวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

3. การเรียนรู้ของผู้เรียน

องค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญและนับว่าเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากเดิมที่เน้นเนื้อหา

สาระเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ ก็เพื่อเน้นให้มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ตัวบ่งชี้ที่บ่งบอกถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนประกอบด้วย

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุข อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการเรียนรู้ในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ บรรยากาศของการเอื้ออาทรและเป็นมิตรตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

2. การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง หรือกล่าวอีกลักษณะหนึ่งคือ “เรียนด้วยสมองและสองมือ” เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิด ไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญคือ การแก้ปัญหา ความมีเหตุผล

3. การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป้าหมายสำคัญด้านหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นเอกสารวัสดุสถานที่ สถานประกอบการบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพื่อน กลุ่มเพื่อนหรือผู้เป็นภูมิปัญญาของชุมชน

4. การเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ ได้สัดส่วนกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชาที่จัดให้เรียนรู้

5. การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจของผู้สอนที่ยึดหลักการว่าทุกคนเรียนรู้ได้ และเป้าหมายที่สำคัญคือพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนจึงควรสังเกตและศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าถนัดที่จะเรียนรู้แบบใดมากที่สุด ในขณะเดียวกันกิจกรรมการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเองผู้เรียนจะได้รับการฝึกด้านการจัดการแล้ว ยังฝึกด้านสมาธิ ความมีวินัยในตนเอง และการรู้จักตนเองมากขึ้น

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) ได้เสนอตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญและผู้สอนไว้ดังนี้

1. ตัวชี้วัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้เรียน
 - 1.1 ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 1.2 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบว่าความถนัดและวิธีการของตนเอง
 - 1.3 ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม

- 1.4 ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลักหมายและสร้างสรรค์จินตนาการ รวมทั้งได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล
- 1.5 ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น
- 1.6 ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 1.7 ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข
- 1.8 ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อในการทำงาน
- 1.9 ผู้เรียนประเมินปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่นตลอดจนสนใจไปหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
2. ตัวชี้วัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้สอน
- 2.1 ผู้สอนเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
- 2.2 ผู้สอนจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้าจิตใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 2.3 ผู้สอนเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง
- 2.4 ผู้สอนจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
- 2.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียน ฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง
- 2.6 ผู้สอนส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน
- 2.7 ผู้สอนใช้สื่อการสอนฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้
- 2.8 ผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์จริง
- 2.9 ผู้สอนฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย
- 2.10 ผู้สอนสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้พัฒนาแนวทางการประเมินตามมาตรฐานตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติไว้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มีภาระบ่งชี้ไว้ในมาตรฐานที่ 6 ที่ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีโอกาสในการแสดงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง คือ ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้มาเป็นผู้ชี้แนะความรู้ และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ซึ่งมีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน

2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสืบค้น ค้นคว้า สังเกต รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์คิดอย่างหลากหลาย สร้างสรรค์ และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้และ แสวงหาคำตอบด้วยตนเอง

4. มีการนำความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสิ่งที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนการสอน

5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณภาพและจริยธรรมของผู้เรียน

6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้รับพัฒนาสุนทรียภาพ อย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา

7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความ รับผิดชอบต่อกลุ่ม

8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง

9. ผู้เรียนรักโรงเรียนของตนเองและมีความกระตือรือร้นในการเป็นโรงเรียน พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2550) ให้นิยามว่า การจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพิจารณาจากทั้งผู้สอนและผู้เรียน มีดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาผู้สอน

1. ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่เอง

2. ผู้สอนให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ (Process skills) คือ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง

3. ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน คือ มีส่วนทั้งด้านปัญญา ภาย อารมณ์ และสังคม รวมทั้งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ทั้งสิ่งมีชีวิตและปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น หนังสือ สถานที่ต่าง ๆ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4. ผู้สอนสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศทางกายภาพและ จิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข

5. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลทั้งทักษะกระบวนการ ชีตความสามารถ ศักยภาพของผู้เรียน และผลผลิตจากการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง

6. ผู้สอนพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

7. ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก คือ เป็นผู้จัดประสบการณ์ รวมทั้งสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นแนวทางสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คือ ผู้สอนที่เป็น ผู้อำนวยความสะดวกนั้นมีบทบาท ดังนี้ 1) เป็นผู้นำเสนอ 2) เป็นผู้สังเกต 3) เป็นผู้ถาม 4) เป็นผู้ให้

การเสริมแรง 5) เป็นผู้แนะนำ 6) เป็นผู้สะท้อนความคิด 7) เป็นผู้จัดบรรยากาศ 8) เป็นผู้จัดระเบียบ
9) เป็นผู้แนะแนว 10) เป็นผู้ประเมิน 11) เป็นผู้ให้คำชื่นชม 12) เป็นผู้กำกับ

เมื่อพิจารณาผู้เรียน

1. ผู้เรียนสร้างความรู้ (Construction) รวมทั้งสร้างสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง
2. ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ (Process skills) คือ กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่ม สร้างความรู้ด้วยตนเอง
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (Participation) และมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction)
4. ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข (Happy learning)
5. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ (application)

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2550) ได้อธิบายหลักการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเนื้อหาและกิจกรรมต้องตอบสนองความสนใจของผู้เรียนและผู้เรียน สามารถเรียนได้เต็มศักยภาพ โดยเน้นการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดสภาพ การเรียนรู้ควรจัดในลักษณะดังต่อไปนี้

1. ให้ผู้เรียนมีอิสรภาพในการเลือกเวลาเรียนได้ตามความต้องการ
2. ผู้เรียนสามารถเลือกสถานที่เรียนได้ตามความสะดวก
3. ผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหาที่จะเรียนได้ตามความสะดวก
4. การจัดหน่วยการเรียนรู้ (Modules) หรือโปรแกรมการเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาและเลือกที่จะเรียนกับครูและเพื่อนคนอื่น ๆ ได้หลากหลาย
5. กิจกรรมการเรียนและการประเมินต้องสัมพันธ์กันอาจจัดได้หลากหลาย ให้เป็นทางเลือกในการเรียนการสอน ได้แก่ การเรียนเป็นคู่ หรือการเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือเรียนโดยการปรึกษากับครู
6. สภาพการเรียนรู้ ต้องเกิดจากผู้เรียนลงมือปฏิบัติหรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Active Learners) ไม่ใช่การเรียนแบบเป็นผู้รับ (Passive Learners) ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินในลักษณะต่าง ๆ การเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียน การสอนทำได้โดยการปรับกระบวนการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กับผู้เรียน กล่าวคือ
 - 6.1 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร การจัดโครงสร้างของหลักสูตรต้อง เป็นหลักสูตรที่เป็นทางเลือกตามความสนใจของผู้เรียน ไม่ใช่เป็นหลักสูตรหรือวิชาที่ถูกบังคับให้เรียน
 - 6.2 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร การจัดเนื้อหาของหลักสูตรต้องเป็นหลักสูตร แกนกลางผนวกกับโครงการหรือกรณีศึกษา หรือเป็นสถานการณ์การเรียนรู้ที่ครูกับนักเรียนร่วมกันกำหนด

6.3 ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอนต้องเป็นการเรียนรู้จากปัญหาหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง

6.4 ด้านการปฏิสัมพันธ์ ต้องมีการปฏิสัมพันธ์ในการเรียนมีการประชุมปรึกษาร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนหรือมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา

6.5 ด้านการประเมินผล ต้องเป็นการประเมินโดยกลุ่มเพื่อนและการประเมินตนเองหรือมีการประเมินผลร่วมกันและคร

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึงการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและจึงพิจารณาออกแบบการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

1. บทบาทของผู้สอน ควรดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

1.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะ กระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ ความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.3 ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

1.4 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

1.5 จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.6 ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

1.7 วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

2. บทบาทของผู้เรียน ควรดำเนินการดังนี้

2.1 กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

2.2 เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์
 ข้อความรู้ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

2.3 ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้
 ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.4 มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มหรือครู

2.5 ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้ให้ตัวบ่งชี้ในการจัดการ
 เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้

1. จัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็ม
 ตามศักยภาพ
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง และส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และ
 สมรรถนะของผู้เรียน
4. ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข
 และพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ
5. ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้
6. พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และชุมชน

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ และตัวชี้วัดของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ

กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ผู้เสนอกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							ความถี่
	กระทรวงศึกษาธิการ (2545)	วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542)	สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ (2543)	พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ (2550)	สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2550)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554)	
1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	√	√			√	√	√	5
2. การใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน	√	√	√	√	√	√	√	7
3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	√	√	√	√	√	√	√	7
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	√	√	√	√	√	√	√	7
5. ออกแบบการเรียนรู้						√	√	2

จากการสรุปหลักการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวม
จากเอกสารและการศึกษาวิจัยจากนักวิชาการข้างต้น พบว่า หลักการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
2. การใช้รูปแบบและวิธีการสอน
3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายการพัฒนาแนวทาง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่าง เพื่อการลอกเลียนแบบ เป็นสิ่งที่เป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิด หรือเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

Stoner และ Wankel (1986) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การจำลองความจริงของปรากฏการณ์ เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้นเป็นการสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์และมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง แนวปฏิบัติ กระบวนการ วิธีการ ที่ได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้น และใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กร และสถานศึกษา เพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญ

ยนต์ ชุ่มจิต (2541) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การดำเนินการที่จะส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน ตลอดจนมีเจตคติที่ดีในการทำงานรวมถึงการมีบุคลิกภาพและคุณธรรม

คำหมาน คนโค (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้นด้วยวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้ดีขึ้น สมบูรณ์ขึ้น และการทำให้เกิดขึ้น

Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนาทางการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วยตัวเองหรือผู้อื่น และเป็นไปในลักษณะที่ดี

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง กระบวนการ หรือวิธีการที่ส่งเสริมให้เกิดความรู้ความสามารถ มีทักษะในด้านต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองหรือการกระทำที่ผู้อื่นจัดให้

จากความหมายของการพัฒนาและแนวทาง สามารถสรุปความหมายการพัฒนา
แนวทางได้ว่าหมายถึง การจัดให้มีขึ้นหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ กระบวนการ วิธีการ
หลักการที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น
เพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1. นโยบายการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

มุ่งมั่นพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬและโรงเรียนในสังกัด
ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.2 พันธกิจ (Mission)

1.2.1 พัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬให้ได้มาตรฐานตาม
มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5 ด้าน ดังนี้

1.2.1.1 ด้านการบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ และพัฒนาระบบการจัดการ
ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการศึกษาภาครัฐ (PMQA)

1.2.1.2 ด้านการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติจนบรรลุเป้าหมาย
และส่งผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

1.2.1.3 ด้านการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษา
ให้เกิดความเข้มแข็ง

1.2.1.4 ด้านการบริหารอัตรากำลังให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา
และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นมืออาชีพ

1.2.1.5 ด้านการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา

1.2.2 ยกระดับคุณภาพโรงเรียนในสังกัดเป็นโรงเรียนคุณภาพ 5 ดาว
โดยจัดการศึกษาและพัฒนาให้เกิดคุณภาพ 5 ด้าน มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่
ด้านนักเรียน ด้านครู ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านแหล่งเรียนรู้ และด้านการสร้าง
เครือข่าย และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.3 เป้าประสงค์ (GOAL)

1.3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ได้มาตรฐานตามมาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (5 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้)

- 1.3.2 สถานศึกษาทุกแห่งมีกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.3.3 ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง
- 1.3.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเป็นมืออาชีพ
- 1.3.5 สถานศึกษาทุกแห่งมีความเข้มแข็งและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.3.6 สถานศึกษาทุกแห่งมีและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกจัดหลักสูตรและแหล่งเรียนรู้ด้านอาเซียน พร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้แก่นักเรียน
- 1.3.7 สถานศึกษาทุกแห่งมีเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการอย่างหลากหลาย

1.4 ค่านิยมองค์กร (Core Value)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ได้จัดทำค่านิยมร่วมหรือค่านิยมที่สร้างสรรค์ขององค์กรขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ค่านิยมองค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 5 ประการ คือ “SMART” ประกอบด้วย การมีจิตบริการ (Service Mind) การมีคุณธรรม (Merit) การพัฒนาตนเอง (Advance) การทำงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Oriented) และการทำงานเป็นทีม (Teamwork)

1.5 กลยุทธ์

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จึงกำหนดกลยุทธ์ปีงบประมาณ 2559 จำนวน 5 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

1. กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
2. กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาสังคมให้กับผู้เรียน
4. กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาหลักธรรมาภิบาลเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

1.6 จุดเน้น

1.6.1 เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ (EQ : Emotion Quotient)

1.6.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง และมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน (Literacy, Numeracy and Reasoning Abilities)

1.6.3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพิ่มขึ้น โดยผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 (Student Achievement)

1.6.4 นักเรียนมีความสามารถด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีศิลปะ ศาสตร์ทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศ (Excel to Excellence)

1.6.5 นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมพหุวัฒนธรรม (ASEAN Community)

1.6.6 นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความเป็นไทยมีจิตสาธารณะ และอยู่อย่างพอเพียง (Sufficiency and Public Mind)

1.6.7 ประชากรวัยเรียนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการบริการทางการศึกษา ด้วยทางเลือกที่หลากหลาย เพื่อลดอัตราเด็กตกหล่น ออกกลางคัน ส่งเสริมการเรียนรู้ หรือประกอบอาชีพ (Alternative Access)

1.6.8 สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก (Quality Schools)

1.6.9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีคุณภาพตามมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Effective Service Areas)

พหุ อนุ ทิ โต ชี เว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พินันท์ ชันอาสา (2556) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพขององค์ประกอบพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 2) เพื่อศึกษาปัญหาขององค์ประกอบจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 3) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาขององค์ประกอบจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 4) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. สภาพขององค์ประกอบพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก
2. ปัญหาขององค์ประกอบจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย
3. ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาขององค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมแตกต่างกัน
4. แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนต้องทำความเข้าใจร่วมกัน ตลอดทั้งโรงเรียน วัดและชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษา การให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้

มัลลิกา วิเชียรดี (2556) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูปฏิบัติการสอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างผลการศึกษาพบว่า

- 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์สอนของครูพบว่า ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์สอนของครูแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
- 3) แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประเมินศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ควรพัฒนา 3 อันดับแรกคือ 1) ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ และกีฬานันทนาการ 3) จัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตาม ธรรมชาติเต็มศักยภาพ ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีความถี่อยู่ในระดับมากที่สุดที่ควรพัฒนาคือ 1) ครูฝึกให้นักเรียนมีกิจกรรมรายทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย 2) ครูเอาใจใส่ผู้เรียนเป็น รายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความถี่ อยู่ในระดับมากที่สุดที่ควรพัฒนา คือ 1) นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน และมีทักษะทางสังคมกับเพื่อนและกับครู 2) นักเรียนมีความกระตือรือร้นและตั้งใจเรียน

สุวิจน์ ศรีสวัสดิ์ (2556) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัยได้แก่ครูผู้สอนจาก 12 โรงเรียน จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูเห็นว่าปัญหา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และการสอนในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ต่างกันเห็นว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการวางแผนการสอน เห็นว่า สถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายและการประชุมวางแผนที่ชัดเจนในการบริหารจัดการ สถานศึกษา ศึกษาสภาพปัจจุบันศึกษาปัญหาและแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานเพื่อรับผิดชอบในการ บริหารการศึกษาให้มีคุณภาพ และส่งเสริมในด้านการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อหาแนวทางที่ เหมาะสมมาปรับปรุงแก้ไขการเรียนของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการเตรียมการสอน ควรมีการจัดประชุมผู้บริหารและบุคลากรเพื่อร่วมกันคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทุกชั้นและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ จัดทำหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้องค์กร ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยส่งเสริมกิจกรรมในด้านวิชาการทักษะความรู้ การประกวดโครงงาน เป็นต้น เพื่อส่งเสริมคุณภาพด้านวิชาการอยู่เสมอ สถานศึกษาควรมี การส่งเสริมด้านแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันสำคัญ และด้านการวัดผลและ ประเมินผลควรเน้นการวัดที่การปฏิบัติจริงมากกว่าทดสอบเนื้อหาวิชา สามารถตรวจสอบ ความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนแต่ละคนได้ การกำหนดระบบการประเมินควรมีชัดเจน และ ครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สามารถนำไปบูรณาการใช้ได้กับทุกรายวิชา และควรประเมิน ผู้เรียนจากความก้าวหน้าเป็นรายบุคคลซึ่งจะสามารถทราบถึงพัฒนาการของนักเรียน สามารถแก้ไข ปัญหาที่นักเรียนเป็นรายบุคคลได้

ศิริวรรณ คนดี (2556) ได้ศึกษาการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาและขยายโอกาสของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 อำเภอ นาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์การสอน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ของเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

น้ำเพชร ทับชา (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนอนุบาลแกดำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนอนุบาลแกดำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 2) เพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนอนุบาลแกดำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรากฏว่า ครูได้มีแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ไม่ได้นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูสอนนักเรียนตามความคิดของคนตามอิสระขณะเดียวกันครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มขึ้น 3) จากการสังเกตและการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะมีความกระตือรือร้นในการเรียน ให้ความร่วมมือกันในการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนเป็นอย่างดี และมีความสุขในการเรียนตามการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ ได้ส่งผลให้มีความตั้งใจเรียน และครูจัดกิจกรรมการสอนได้ง่ายขึ้น 4) การสะท้อนผล พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทุกคน มีความพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ และมีความสนใจ กระตือรือร้น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี พอใจที่ได้ฝึกปฏิบัติ มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการรับข้อเสนอแนะเพิ่มจากวิทยากรอย่างใกล้ชิดจนทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 65.74 และหลังอบรมมีความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 91.56

อรอุมา กองฝ้าย (2558) แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ความมุ่งหมายของ การวิจัย 1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 2. เพื่อศึกษาแนวทางการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์และขนาดโรงเรียน 1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 จากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 149 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,270 คน รวมทั้งสิ้น 1,419 คน 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ได้ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 108 คน ครูผู้สอน จำนวน 297 คน รวมทั้งสิ้น 405 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและขนาดของ โรงเรียน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาในการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 แบ่งออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) การจัดการเรียนรู้ 2) แผนการสอน 3) สื่อการเรียนการสอน 4) บทบาท ผู้บริหาร 5) บทบาทครู 6) บทบาทนักเรียน และ 7) การวัดผลประเมินผล มีลักษณะแบบวัดเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวของ Likert และ Kahn โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 อันดับ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน และโรงเรียนขนาดต่างกันเห็นว่า สภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้ สภาพปัจจุบันผู้บริหารเห็น

ว่าครูผู้สอนมีระดับการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากด้านแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ครูผู้สอนเห็นว่าครูผู้สอนมีระดับการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติต่ำสุดความต้องการพัฒนา ผู้บริหารเห็นว่าครูผู้สอนควรพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาสูงสุด ครูผู้สอนเห็นว่าครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาสูงสุด

บุหงา คงราช (2560) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 132 คนและครู จำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า องค์กรประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรการศึกษา 2) ด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง 3) ด้านเทคนิคการสอน 4) ด้านคุณลักษณะของครู 5) ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน 6) ด้านการบริหารจัดการนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สุธาสิณี คุ่มพะเนียด (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูระดับประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็นโดยวิธี Priority Need Index แบบปรับปรุง (PNI_{modified}) พบว่า มีแนวทางการดำเนินงาน 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาครูระดับประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ปรเมศวร์ มุทาพร (2562) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 329 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ด้าน โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่

1) การนำเสนอผลงาน 2) การลงมือดำเนินงาน 3) การกำหนดปัญหาเลือกหัวข้อ 4) การเขียนรายงาน การดำเนินงาน 5) การวางแผนเขียนเค้าโครงการ และ 6) การศึกษาข้อมูลทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ มีการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 1) ส่งเสริมสนับสนุน 2) จัดให้ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกัน และ 3) ประเมินความก้าวหน้า ผลการประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Margonis (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “New Problems in child centered pedagogy” จากการวิจัยเกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ ผู้วิจัยพบว่าเมื่อไม่สามารถสรุปได้ว่าการเรียนการสอนจะเป็นไปตามธรรมชาติคือการพัฒนาไปในทางที่ดี ผู้สอนจึงต้องพิจารณาว่าการจัดการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นจะเป็นประโยชน์สูงสุด และเหมาะสมกับสถานการณ์และเงื่อนไขของผู้เรียนแต่ละคนอย่างไร โดยในงานวิจัยกล่าวถึงบริบททางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของผู้เรียนแต่ละคนโดยมีการยกตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้นักเรียนในสังคมที่ไม่ใช่ระบบประชาธิปไตยในการตัดสินใจ หรือไม่ให้อำนาจกับเด็ก กลุ่มที่ไม่ให้อำนาจตัดสินใจโดยเน้นที่การแก้ปัญหา กลุ่มที่ต่อต้านโรงเรียนเนื่องจากวาระหรือปัญหาขั้นในสังคม ซึ่งบริบทเหล่านี้อาจนำมาสู่จุดขัดแย้งกับทัศนคติ ค่านิยม และวิธีการคิดในสังคมของผู้เรียนที่ศึกษาโดยการใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนคงต้องตั้งคำถามถึงคุณค่าของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อเด็กในบริบทนั้น ๆ ประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับและสามารถนำไปใช้ในสังคมที่ผู้เรียนเกิดและเติบโตจากการเรียน ปัญหาที่ผู้เรียนจากระบบนี้อาจถูกแบ่งแยกออกจากสังคม และคิดทบทวนถึงปัจจัยต่าง ๆ ในกรณีการจัดการเรียนการสอนอาจไม่ประสบผลสำเร็จซึ่งมีมากกว่าแค่ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และบางครั้งความสำเร็จของการเรียนการสอนก็มาจากบริบททางสังคมที่เอื้ออำนวยให้เด็กได้เรียนรู้เป็นอย่างดี การวิจัยชี้ว่าวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มีข้อดีของตนเอง แต่ในบางครั้งความเป็นไปในสังคมก็อาจชี้ให้เห็นว่าการสอนบางแบบอาจช่วยผู้เรียนบางคน ในขณะที่ทำร้ายผู้เรียนอีกคนหนึ่งก็ได้

Rees (2008) ได้ศึกษาและพบว่าความแตกต่างระหว่างผู้ให้คำปรึกษาที่ใช้วิธีการเน้นเด็กเป็นสำคัญกับการให้คำปรึกษาที่ไม่ได้เน้นเด็กเป็นสำคัญ เพื่อให้บริการกับผู้รับบริการวัยผู้ใหญ่ การบำบัดรักษาด้วยวิธีการเน้นเด็กเป็นสำคัญนั้นเป็นวิธีการสร้างความสัมพันธ์และการบำบัดรักษา

เพื่อนำมาใช้กับเด็กได้ วัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาการให้คำปรึกษากับผู้มารับบริการโดยการใช่วิธีการบำบัดรักษาด้วยวิธีที่เน้นเด็กเป็นสำคัญจะมีผลลัพธ์ของการรักษาที่ดีกว่าการบำบัดรักษาที่ไม่ได้ใช้วิธีการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญให้กับผู้มารับบริการวัยผู้ใหญ่อย่างไร งานวิจัยนี้พยายามที่จะศึกษาว่า ผู้ที่มารับบริการด้วยวิธีการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญจะมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความทุกข์ เช่น ความรู้สึกด้อยค่า ความกระวนกระวาย ความสัมพันธ์อื่น ๆ ได้ดีกว่าผู้รับบริการที่ไม่ได้รับการบำบัดรักษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ วิธีการวิจัย จะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการทำแบบทดสอบ pre-test และ post-test ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยคือค่า ANOVA กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้รับบริการวัยผู้ใหญ่จำนวน 60 คน ที่ต้องการรับบริการให้คำปรึกษาที่มหาวิทยาลัยใน southwest และถูกแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 30 คน ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ และอีก 30 คน ได้รับการให้คำปรึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญจากนั้นทำการประเมินทั้งสองกลุ่ม ผลจากการวิจัยไม่แสดงค่าสถิติใด ๆ อย่างมีนัยสำคัญ แต่ในทางการแพทย์พบว่าการให้คำปรึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญสามารถลดอาการของผู้ป่วยได้ดีกว่าผู้รับบริการที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

Sturtz (2008) ได้วิจัยการพัฒนาการปฏิบัติการสอนของครูและความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติการสอนครูและความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการสอนของครู โดยการสังเกตการสอน การสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า การสอนของครูมีการเตรียมแผนการสอน มีการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการสอน มีการเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนทำ มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างครูและนักเรียน นอกจากนี้ครูยังมีการวางแผนสำหรับการเอาใจใส่นักเรียนมากขึ้น และครูยังเน้นการปรับปรุงโครงสร้างการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Schottelkorb (2008) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลางและวิธีการให้คำปรึกษาของครูแกนนำของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นข้อบ่งชี้เชิงวิเคราะห์และแบ่งระดับพฤติกรรมเป็นการเรียนรู้แบบรายงาน และแบบพบทวนบทเรียน และได้มีการตรวจสอบผลกระทบใน 2 ส่วน คือ ผู้ปกครอง และความเข้มในการการสอนของครูโดยศึกษาพฤติกรรมนักเรียน 5 คน ฝ้าสังเกตพฤติกรรมขณะอบรมเป็นเวลา 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้ปกครองและครูถูกจัดทำมาตราวัดพฤติกรรมและบัญชีรายการวัดเนื้อหาก่อนอบรม ระหว่างและหลังการอบรม เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของการสังเกต โดยได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม 3 คนแรกให้การสังเกต 24 สัปดาห์ จำนวน 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 30 นาที ส่วนอีก 2 คน รับการสังเกต 14 สัปดาห์ จำนวน 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 30 นาที การวิเคราะห์เชิงประจักษ์จากข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียน 3 คนแรก เห็นการพัฒนาอย่างชัดเจนจากการสังเกตในห้องเรียน

Lembo (2010) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในยุคของการปฏิรูปการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (No Child Left Behind : NCLB) กรณีศึกษาของโรงเรียนแห่งหนึ่ง เนื่องจากผู้ให้การศึกษาพยายามต่อสู้เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลกลางและหน่วยงานภาครัฐของสหรัฐอเมริกาออกคำสั่งในเรื่อง “ปิดช่องว่างความสำเร็จ” โดยปรับปรุงหลาย ๆ หลักสูตรของโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน มีหลายงานวิจัยที่ได้ศึกษาผลกระทบของหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง แต่มีน้อยงานวิจัยที่พยายามจะเข้าใจความสัมพันธ์ของหลายรูปแบบการศึกษาแบบใหม่ กรณีศึกษานี้ได้ทำการศึกษาที่โรงเรียนแห่งหนึ่งที่น่ารูปแบบการศึกษาที่เป็นความร่วมมือของรัฐบาลและโรงเรียนในท้องถิ่นและการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาล ทั้งสองรูปแบบนี้มีเป้าหมายเดียวกันและมีการสำรวจที่จะทำให้เป็นรูปแบบการสอนได้อย่างไร เพราะมีเป้าหมายเหมือนกัน รูปแบบมีการสนับสนุนส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อกันอย่างไร ผลจากการวิจัยพบว่าความร่วมมือกันของรูปแบบใหม่เป็นการริเริ่มนำไปสู่หลักสูตรที่ไม่ต่อเนื่อง ถึงแม้จะให้ครูได้อำนาจในการตัดสินใจในการสอนก็ตาม แต่ก็มีควบคุมจากภายนอก ต้องการให้ระดับของคะแนน ที่เพิ่มมากขึ้นและในที่สุดมีการเรียกร้องว่ารูปแบบการเรียนรู้สร้างความตึงเครียดของนักเรียนและมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย ผลการวิจัยอาจวิเคราะห์ได้ว่าบางที่ต่อการจัดตั้งโรงเรียนแบบความร่วมมือขององค์กรในท้องถิ่นเองและการไม่มีความร่วมมือขององค์กร วิธีการใดที่จะเปลี่ยนโรงเรียนในยุคของการปฏิรูปการศึกษาของสหรัฐอเมริกาได้

จากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนของครูควรจัดอย่างหลากหลายและให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนและยังช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะและคอยกระตุ้น เพื่อผู้เรียนจะได้เกิดการพัฒนาด้านความรู้ จิตใจ อารมณ์ สังคมและทักษะต่าง ๆ ไปพร้อมกันจึงจะส่งผลให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการ เริ่มตั้งแต่การวางแผน การเลือกกิจกรรม การร่วมกลุ่ม การนำเสนอ การวัดผลและประเมินผล ครูเป็นผู้คอยชี้แนะและคอยเสริม เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการศึกษาเป็นไปตามกฎหมายซึ่งกำหนดไว้ การพัฒนาบุคลากรทำให้เกิดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ครูมีความรู้ทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์ มีความมั่นใจในการสอนของตนเองมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เยาวชนของชาติไทยเป็นคนดีคนเก่ง และมีความสุข

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ (Phases) ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

จากขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ แสดงดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 ระยะการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. สรุปข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ตรวจสอบตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 2,312 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2562)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 329 คน โดยการคำนวณจากสูตรของ (Krejcie and Morgan, 1970) และได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังนี้

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 ใช้การสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยสำรวจโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีทั้งหมด 214 โรงเรียน ซึ่งใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยการแบ่ง โรงเรียนเป็น 3 ชั้นภูมิ คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ขั้นที่ 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของครู โดยการคำนวณจากสูตรของเครจซี และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ครูผู้สอน จำนวนประชากรทั้งหมด 2,312 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 329 คน

ตาราง 2 จำนวนตัวอย่างโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	316	45
โรงเรียนขนาดกลาง	1,703	242
โรงเรียนขนาดใหญ่	293	42
รวม	2,312	329

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนของสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด
ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open Ended Form) เกี่ยวกับการ
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน
สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. ร่างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ แล้วนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง
3. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเครื่องมือเพื่อตรวจพิจารณา
ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (Index of
Item-Congruence : IOC) โดยใช้สูตร คือ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่งถือว่าข้อนั้น ๆ
มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องในการใช้ภาษา โดยมีเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ
ดังนี้
 - 3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปและมีวิทย
ฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป
 - 3.2 ศึกษานิเทศก์ มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท และมีวิทยฐานะชำนาญ
การพิเศษขึ้นไป
 - 3.3 ครู มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ขึ้นไป

ผู้เชี่ยวชาญเครื่องมือทั้งหมด 5 คน ได้แก่

1. ดร.ชวนะ ทวีอุทิศ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
ศรีชมภูวิทยา อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ วุฒิการศึกษา คด.ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา
2. นางกษมา ป้องกัน ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านท่าสวางท่าลี่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
3. นายสมพร ถินปฐ ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านโนนสว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
4. นางสาวสรภัญญ์จีฬาห์ แก้วไวฑูรย์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

5. นางสาวนริศรา คณานันท์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสังวาลย์
วิทย 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เชิงเนื้อหา การใช้ภาษาตรวจสอบ
คุณภาพและความถูกต้องเหมาะสมและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective
Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง ให้คะแนน +1

ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้ ให้คะแนน 0

ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้ ให้คะแนน -1

3.4 เกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2) เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านนโยบายการจัดการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3) เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านการวิจัยและวัดผลประเมินผล

4) เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารเกี่ยวกับ
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5) เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ

3.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 30 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ตามสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ
เพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามด้านสภาพปัจจุบันเท่ากับ .79 และสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ .78

3.7 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก
รายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Item - Total Correlation)

3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับ
กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. จัดส่งแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ และขอความอนุเคราะห์ให้ส่งกลับไปรษณีย์ โดยใช้ซองเอกสารติดดวงตราไปรษณีย์อากรที่แนบไปพร้อมกับแบบสอบถาม และผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลทั้งหมด 2 สัปดาห์

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องแล้วนำมาวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ถ้าพบว่าการตอบอย่างไม่ตั้งใจก็ต้องคัดออกถือว่าไม่สมบูรณ์ ตัวอย่างเช่น การตอบข้อมูลไม่ครบทุกข้อตามที่ผู้วิจัยต้องการ

1.2 นำคำตอบของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะข้อมูลแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยวิเคราะห์หาความถี่และร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะข้อมูลประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ดำเนินการโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อ โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมายสภาพปัญหา เครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง สภาพปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง สภาพปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง สภาพปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง สภาพปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพปัญหา สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 ของแบบสอบถามที่มีลักษณะข้อมูลเป็น
แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

**ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ**

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 นำผลการวิจัยที่ได้จากระยะที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและ
จัดลำดับความต้องการ โดยวิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) เพื่อจัดลำดับ
ความต้องการจำเป็น ใช้สูตรที่ นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช จากค่าดัชนี PNI ดังนี้

$$\text{ความต้องการจำเป็น (PNI)} = \frac{\text{สภาพการดำเนินการที่พึงประสงค์ (I)} - \text{สภาพการดำเนินการปัจจุบัน (D)}}{\text{สภาพการดำเนินการปัจจุบัน (D)}}$$

1.2 การศึกษาข้อมูลจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน
2 โรงเรียน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการเลือกเจาะจงโรงเรียนที่มีผลการ
ทดสอบระดับชาติ (O-net) สูง ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โรงเรียนที่
ประสบความสำเร็จหรือมีผลงานเชิงประจักษ์ด้านวิชาการหรือส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญระดับเขตพื้นที่ โดยการสัมภาษณ์

1.2.1 โรงเรียนบ้านคำแก้วโนนสามัคคี โรงเรียนขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.2.2 โรงเรียนอนุบาลเซกา โรงเรียนขนาดใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ

ซึ่งแต่ละโรงเรียนจะมีผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน
และหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการหรือครูผู้ได้รับมอบหมาย จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 4 คน
ซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจงตัวบุคคล (Purposive Sampling)

1.3 ร่างการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

โดยมีเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปและมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

2. ศึกษานิเทศก์ มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

ผู้เชี่ยวชาญเครื่องมือทั้งหมด 5 คน ได้แก่

1. ดร.สุรสิทธิ์ สิทธิอมร ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา กศ.ม.การวิจัยทางการศึกษา ปร.ด.วิจัยหลักสูตรและการสอน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบึงกาฬ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2. ดร.สุรจิตร์ ผิวงาม วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3. นายศักดิ์ดาเดช ทาช้าย วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

4. นายนิมิต กวีกร วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหินโงมพิทยาคม วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

5. นางสาวกานต์สินี หุมตา วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบึงกาฬ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยจำแนกข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale) กำหนดค่าคะแนน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีวิธีการดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มาเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2) ร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

3) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้คำแนะนำ และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย

4) นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5) จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับผู้ทรงคุณวุฒิ

เพื่อทำการเก็บข้อมูล

3.2.3 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบไปด้วยดังนี้

1) กำหนดประเด็นสำคัญที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นำมาเขียนคำถามให้ครอบคลุมประเด็นทุกประเด็น

2) ร่างแบบประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert Scale)

3) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้คำแนะนำ และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือราชการในการเก็บข้อมูลจากทาง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

4.1.2 ติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ และขออนัดหมายวันและเวลาขอสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

4.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ทั้งการจดบันทึก บันทึกเสียง และบันทึกด้วยภาพถ่าย โดยการทำขออนุญาตก่อนบันทึกทุกครั้งที่ทำกรเก็บข้อมูล

4.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีวิธีการดังต่อไปนี้

4.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือราชการในการเก็บข้อมูลจากทาง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และร่างแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดย ผู้วิจัยดำเนินการและประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง

5. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดการกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบประเมิน

5.1.2 กำหนดรหัส ให้คะแนน และบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเทียบเกณฑ์ Midpoint (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51 - 5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ในการดำเนินการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของคุณลักษณะที่ต้องการวัดและการระบุทิศทางของแบบวัด (Index of Congruence : IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของคุณลักษณะที่ต้องการวัดกับวัตถุประสงค์ของการวัด

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 อำนาจจำแนกโดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม

$\sum X$ แทน ผลของคะแนนที่หาค่าอำนาจจำแนก

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวม

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนรวม

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อในแบบประเมิน
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนของแบบประเมินแต่ละข้อ
	$\sum s_t^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบวัดทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนของแต่ละคน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆ ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวอย่าง
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
PN_{modified}	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ระยะที่ 2 วิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ แสดงในตาราง 3 ถึงตาราง 12

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบัน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้าน

ข้อที่	องค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	การสร้างและหลักสูตรสถานศึกษา	3.31	0.46	ปานกลาง	4.55	0.49	มากที่สุด
2	การใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน	3.49	0.49	มาก	4.47	0.49	มาก
3	การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	3.47	0.50	ปานกลาง	4.41	0.49	มาก
4	การวัดและประเมินผล	3.50	0.53	มาก	4.49	0.50	มาก
	รวม	3.44	0.49	ปานกลาง	4.48	0.49	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 1, 3 อยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 2, 4 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา รายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 2, 3, 4 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 1

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ ที่	หลักสูตรสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1	ท่านสามารถวิเคราะห์หลักสูตร และสามารถจัดทำหลักสูตรได้	3.26	0.45	ปานกลาง	4.51	0.50	มากที่สุด
2	ท่านมีการสร้างและพัฒนา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น	3.09	0.40	ปานกลาง	4.54	0.50	มากที่สุด
3	ท่านมีการประเมินการใช้ หลักสูตรและนำผลการประเมิน ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	3.22	0.45	ปานกลาง	4.57	0.50	มากที่สุด
4	ท่านมีการจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้อย่างเป็นระบบโดย บูรณาการอย่างสอดคล้อง เชื่อมโยงกัน	3.40	0.51	ปานกลาง	4.49	0.50	มาก
5	ท่านมีการนำผลการออกแบบ การเรียนรู้ไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้และปรับใช้ ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม และเกิดผลกับผู้เรียนตามที่ คาดหวัง	3.55	0.50	มาก	4.72	0.45	มากที่สุด
6	ท่านมีการประเมินผลและนำผล ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	3.35	0.48	ปานกลาง	4.48	0.50	มาก
	รวม	3.31	0.46	ปานกลาง	4.55	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับมาก ได้แก่ ข้อ 5 และระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 6 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 5 และระดับมาก ได้แก่ ข้อ 4, 6

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน

ข้อที่	รูปแบบและเทคนิคการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	ท่านใช้รูปแบบเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	3.39	0.49	มาก	4.44	0.50	มาก
2	ท่านมีความเข้าใจเทคนิควิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	3.62	0.49	มาก	4.43	0.50	มาก
3	ท่านมีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ	3.51	0.50	มาก	4.45	0.50	มาก
4	ท่านมีการประเมินผลการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.69	0.47	มาก	4.38	0.49	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ ที่	รูปแบบและเทคนิคการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
5	ท่านมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปลูกฝังส่งเสริมคุณลักษณะอันพึง ประสงค์แก่ผู้เรียน	3.51	0.50	มาก	4.43	0.50	มาก
6	ท่านมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ปลูกฝังส่งเสริมสมรรถนะของ ผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ	3.33	0.48	ปานกลาง	4.71	0.46	มากที่สุด
7	ท่านมีการส่งเสริมความเป็น ประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับ ผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อกลุ่ม ร่วมกัน	3.40	0.51	ปานกลาง	4.50	0.50	มากที่สุด
	รวม	3.49	0.49	มาก	4.47	0.49	มาก

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิค
วิธีการสอน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5
และระดับปานกลาง คือ ข้อ 6, 7 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้รูปแบบและ
เทคนิควิธีการสอน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3,
4, 5 และระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 6, 7

พูน ปรนุ ทิโต ชีเว

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

ข้อ ที่	ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1	ท่านมีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้	3.30	0.52	ปานกลาง	4.43	0.50	มาก
2	ท่านมีการประยุกต์ใช้สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อจัดการเรียนรู้	3.45	0.52	ปานกลาง	4.45	0.50	มาก
3	ท่านมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ใน การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่ใช้ในการ จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน	3.40	0.54	ปานกลาง	4.42	0.49	มาก
4	ท่านนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและ สื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนการสอน	3.44	0.50	ปานกลาง	4.43	0.50	มาก
5	ท่านมีการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลายเพื่อส่งเสริมการคิดการ แก้ปัญหาและการค้นพบความรู้	3.55	0.50	มาก	4.40	0.49	มาก
6	ท่านมีการจัดสร้างแหล่งภูมิปัญญา ท้องถิ่นในโรงเรียนเพื่อการสืบค้นการ เรียนรู้อย่างเป็นระบบ	3.46	0.50	ปานกลาง	4.38	0.49	มาก
7	ท่านจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับชุมชน	3.54	0.50	มาก	4.50	0.50	มาก
8	ท่านเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ภูมิปัญญา ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการ สอนหรือร่วมเป็นวิทยากรภายนอก	3.45	0.50	ปานกลาง	4.43	0.50	มาก
9	ท่านมีการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	3.67	0.47	มาก	4.33	0.47	มาก
	รวม	3.47	0.50	ปานกลาง	4.41	0.49	มาก

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาพบว่า ระดับมาก ได้แก่ ข้อ 5, 7, 9 ระดับปานกลาง 1, 2, 3, 4, 6, 8 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาพบว่าระดับมาก ทุกข้อ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อ ที่	ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1	ท่านมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วน ประเมินและสะท้อนผลการเรียนของ ตนและเพื่อน	3.58	0.49	มาก	4.43	0.50	มาก
2	ท่านมีการค้นคว้าหาความรู้และทักษะ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและ ประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อยู่เสมอ	3.49	0.51	ปานกลาง	4.48	0.50	มาก
3	ท่านมีการออกแบบวิธีการวัดและ ประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสม กับเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน	3.57	0.50	มาก	4.43	0.50	มาก
4	ท่านมีเทคนิคและวิธีการวัดและ ประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง	3.45	0.50	ปานกลาง	4.54	0.50	มากที่สุด
5	ท่านนำผลประเมินมาเป็นข้อมูล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	3.44	0.50	ปานกลาง	4.57	0.50	มากที่สุด
รวม		3.50	0.53	มาก	4.49	0.50	มาก

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาพบว่า ระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1, 3 ระดับปานกลาง 2, 4, 5 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาพบว่า ระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3 และระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 2, 4, 5

ตาราง 8 แสดงค่าดัชนีความต้องการ $PNI_{modified}$ และลำดับความต้องการจำเป็น

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.45	3.31	1.14	1
2. การใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน	4.47	3.49	0.98	3
3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.41	3.47	0.94	4
4. การวัดและประเมินผล	4.49	3.50	0.99	2

จากตาราง 8 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ การสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 9 แสดงค่าดัชนีความต้องการ PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสร้างและ
พัฒนาหลักสูตร

การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ท่านสามารถวิเคราะห์หลักสูตรและสามารถ จัดทำหลักสูตรได้	4.51	3.26	1.25	3
2. ท่านมีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและ หลักสูตรท้องถิ่น	4.54	3.09	1.45	1
3. ท่านมีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการ ประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	4.57	3.22	1.35	2
4. ท่านมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็น ระบบโดยบูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน	4.49	3.40	1.09	6
5. ท่านมีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และปรับใช้ตาม สถานการณ์อย่างเหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียน ตามที่คาดหวัง	4.72	3.55	1.17	4
6. ท่านมีการประเมินผลและนำผลไปใช้ในการ พัฒนาหลักสูตร	4.48	3.35	1.13	5

จากตาราง 9 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ได้แก่ มีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและ
หลักสูตรท้องถิ่น มีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร
สามารถวิเคราะห์หลักสูตรและสามารถ จัดทำหลักสูตรได้ มีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ใน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และปรับใช้ตามสถาน มีการประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนา
หลักสูตร มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน

ตาราง 10 แสดงค่าดัชนีความต้องการ $PNI_{modified}$ และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการใช้รูปแบบ และเทคนิควิธีการสอน

รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ท่านใช้รูปแบบเทคนิควิธีการสอนอย่าง หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	4.44	3.39	1.05	3
2. ท่านมีความเข้าใจเทคนิควิธีการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม	4.43	3.62	0.81	6
3. ท่านมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ	4.45	3.51	0.94	4
4. ท่านมีการประเมินผลการใช้รูปแบบและเทคนิค วิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.38	3.51	0.87	5
5. ท่านมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน	4.43	3.69	0.74	7
6. ท่านมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังส่งเสริม สมรรถนะของผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ	4.71	3.33	1.38	1
7. ท่านมีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อ กลุ่มร่วมกัน	4.50	3.40	1.10	2

จากตาราง 10 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับ ได้แก่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ มีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน ใช้รูปแบบเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีการวิจัยและพัฒนา
รูปแบบวิธีการสอนใหม่ ๆ มีการประเมินผลการใช้รูปแบบและเทคนิค

ตาราง 11 แสดงค่าดัชนีความต้องการ $PNI_{modified}$ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อและแหล่งเรียนรู้	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ท่านมีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นใน ชุมชนในการจัดการเรียนรู้	4.43	3.30	1.13	1
2. ท่านมีการประยุกต์ใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อจัดการเรียนรู้	4.45	3.45	1.00	3
3. ท่านมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิต สื่อและนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับบทเรียน	4.42	3.40	1.02	2
4. ท่านนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่ เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.43	3.44	0.99	4
5. ท่านมีการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลายเพื่อส่งเสริมการคิดการแก้ปัญหาและ การค้นพบความรู้	4.40	3.55	0.85	8
6. ท่านมีการจัดสร้างแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นใน โรงเรียนเพื่อการสืบค้นการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	4.38	3.46	0.92	7
7. ท่านจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ทางสังคมกับชุมชน	4.50	3.54	0.96	6
8. ท่านเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่นมี ส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนหรือร่วมเป็น วิทยากรภายนอก	4.43	3.45	0.98	5
9. ท่านมีการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนตลอดจน ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	4.33	3.67	0.66	9

จากตาราง 11 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับ ได้แก่ มีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อและนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน มีการประยุกต์ใช้สื่อวัตกรรมการเรียนการสอน เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อจัดการเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนหรือร่วมเป็นวิทยากรภายนอก

ตาราง 12 แสดงค่าดัชนีความต้องการ $PNI_{modified}$ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ท่านมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนและเพื่อน	4.43	3.58	0.85	5
2. ท่านมีการค้นคว้าหาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่เสมอ	4.48	3.49	0.99	3
3. ท่านมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้และผู้เรียน	4.43	3.57	0.86	4
4. ท่านมีเทคนิคและวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง	4.45	3.45	1.00	2
5. ท่านนำผลประเมินมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	4.57	3.44	1.13	1

จากตาราง 12 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการวัดและประเมินผล เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นำผลประเมินมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น มีเทคนิคและวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตาม

สภาพจริง มีการค้นคว้าหาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่เสมอ มีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วน ประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนและเพื่อน

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการพัฒนาครูระดับประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 2 แห่ง จากโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการเป็นเลิศ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือ 1) เป็นโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป 2) เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ เป็นเลิศ ได้แก่ โรงเรียนบ้านสรรเสริญ และโรงเรียนคำแก้วโนนสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผู้วิจัยสรุปผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน ได้ดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอว่า การสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพนั้น ครูต้องรู้เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องรู้จักวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้รวมถึงวิธีการประเมินหลักสูตรและ การกำหนดผลการเรียนรู้ซึ่งต้องให้ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ต้องมีการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือต้องมีการประเมินทั้งก่อนการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้และหลังการนำหลักสูตรไปใช้โดย อาศัยเครื่องมือการประเมินที่หลากหลายทั้งจากครูผู้สอน นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดย เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายแล้ว จึงสรุปเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรต่อไป

“...แต่ตั้งแต่คณะทำงาน ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 วิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อจัดทำหลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้แกนกลางและสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กำหนดโครงสร้างเวลาเรียน ออกแบบหน่วย การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและ จัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกลับ บริบทของสถานศึกษา”

(ครู, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ศึกษาดูงานสถานศึกษานอกเขตเพื่อศึกษาแนวทางการประเมิน
หลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพราะจะได้รู้ถึงจุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุงพัฒนาของหลักสูตร
ซึ่งควรต้องมีการประเมินทั้งก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ ระหว่างใช้ และหลังจากการใช้หลักสูตร จาก
ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

2. การใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน

“...เมื่อมีการคัดกรองผู้เรียนเป็นรายบุคคลจะทำให้เราสามารถแยกผู้เรียนได้
ตามความสามารถและความถนัด ครูผู้สอนจะมีการนำเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน
ต่อไป...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 1, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งจะมี
เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายที่เหมาะสมกับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนในการจัดกิจกรรม
และประเมินผลการเรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด เช่นให้ผู้เรียนได้สืบค้นข้อมูลด้วย
ตนเองผ่านโทรศัพท์มือถือโดยมีครูคอยให้คำแนะนำปรึกษา เป็นต้น ...”

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนที่ 1, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วน
ร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมวัดและประเมินผลบางกิจกรรมบางรายวิชา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 2, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...มีแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัด
ครูผู้สอนทุกคนมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา มีการจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนและการวัดประเมินผล
ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน ...”

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนที่ 2, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

“...ทุกวันนี้สังคมเป็นสังคมแห่งโลกเทคโนโลยี เราปฏิเสธและห้ามสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ เราจึงควรเปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาส ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางโลกออนไลน์มากขึ้น หาคำความรู้โดยการสืบค้นผ่านการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือ แต่ต้องอยู่ภายใต้กติกาที่ตกลงกัน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 1, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...การเรียนการสอนเป็นกระบวนการสื่อสารความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ ความคิดเห็น ตลอดจนเจตคติ ซึ่งอาจจะทำได้หลายวิธี และอาจใช้เครื่องมือประกอบการสอนต่าง ๆ อีกมากมาย การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องมีทั้งความรู้ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม ได้โดยปกติสุข จึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้มินิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาคำรู้ได้ด้วยตนเอง โรงเรียนได้มีการนำแหล่งเรียนรู้ใน ชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนวิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ประโยชน์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เช่น การพานักเรียนศึกษานอกสถานที่ การเชิญวิทยากรเป็นต้น...”

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนที่ 1, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนเปรียบเหมือนชุมทรัพย์ทางปัญญาที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งในโรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน เช่น สวนศิลป์ สวนพฤกษศาสตร์ ฯลฯ และมีการเชิญผู้รู้หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน มาให้ความรู้แก่ผู้เรียน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 2, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ปัจจุบันการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลเปิดกว้างและสะดวกมากขึ้น นำนักเรียนออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ข้างนอก เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พานักเรียนไปทำบุญที่วัดเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง อีกทั้งยังเป็นการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของไทยด้วย...”

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนที่ 2, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผลและประเมินผล สรุปได้ว่า สถานศึกษาต้องจัดฝึกอบรมให้ครูมีความรู้และเข้าใจทฤษฎี

การวัดผลและประเมินผล สามารถออกแบบเครื่องมือในการวัดและประเมินผลตามขั้นตอนการวัด และประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูมีการประเมินผลระหว่างเรียน โดยตัวผู้เรียน เพื่อน และ ครูเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารแนะนำว่า ควรใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนคือการประเมินไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสภาพการณ์ ยึดพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียนจริงๆ ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและ สอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียนผู้ปกครองและครู ผู้บริหารต้องการให้ครูพัฒนา ประเด็น วิธีการ ประเมินผลและเลือกวิธีการประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ดังนี้

“...การสร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมนั้นครูควรศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วจึงออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลให้เหมาะสมโดยต้องมีความหลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผลที่ดีต้องได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือวัดและประเมินผล ก่อนนำไปใช้จริง การวัดและประเมินผลควรให้สัมพันธ์กับผลการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล แล้วนำผลการประเมินที่ได้้นั้นมาใช้พัฒนาต่อยอดหรือปรับปรุง การวัดและประเมินผลควรจะทำอย่างต่อเนื่องก่อนและหลังเรียน...”

(ครู, วันที่ 9 มกราคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...การวัดและประเมินผลที่ดีนั้นครูควรศึกษาคู่มือการวัดและประเมินผล และสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย มีการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือ (IOC) มีการปรับปรุงก่อนนำไปใช้กับผู้เรียน ส่วนการขั้นตอนหรือวิธีการออกแบบวิธีการวัด และประเมินผลนั้นครูต้องวิเคราะห์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้รวมถึงนักเรียน ออกแบบวิธีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน...”

ผลจากการศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์จำนวน 2 โรงเรียน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 2 คน ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอ้างอิงจากหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์โดยแยกเป็นแต่ละองค์ประกอบได้ ดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร

ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อประเมินจุดเด่นจุดด้อยในการประเมินแนวทางปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนากิจกรรมในด้านต่าง ๆ ต่อไป

2. การใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน

การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งจะมีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายที่เหมาะสมกับผู้เรียน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย สื่อนวัตกรรมที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน

3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

การนำนวัตกรรมในด้านสื่อและเทคโนโลยีเข้ามาใช้มีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งด้านการสืบค้นข้อมูล การผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ ควรจัดให้ผู้เรียนร่วมมือกับผู้ปกครอง หรือชุมชน ส่งเสริมความร่วมมือกัน และรักษาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานที่

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำมาใช้จริง ออกแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน และนำผลการประเมินนั้นมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 จากผลการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี หลักการและการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ของการพัฒนาครูระดับประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสัมภาษณ์จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 2 โรงเรียน ผู้วิจัยได้นำเอาองค์ความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์ จึงทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4 ด้าน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้แนะนำแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

ด้านที่ 1-การสร้างและพัฒนาหลักสูตร

1. มีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น

2. มีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

3. สามารถวิเคราะห์หลักสูตรและสามารถจัดทำหลักสูตรได้

4. มีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และปรับใช้ตามสถานศึกษา

5. มีการประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่ 2 การใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียน อย่างเต็มตามศักยภาพ

2. มีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน

3. ใช้รูปแบบเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ

4. มีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ

5. มีการประเมินผลการใช้รูปแบบและเทคนิค

ด้านที่ 3 การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. มีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้

2. มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อและนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน

3. มีการประยุกต์ใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อจัดการเรียนรู้

4. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนการสอน

5. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอนหรือร่วมเป็นวิทยากรภายนอก

ด้านที่ 4 การวัดและประเมินผล

1. นำผลประเมินมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. มีเทคนิคและวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง

3. มีการค้นคว้าหาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่เสมอ

4. มีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน

5. มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนและ เพื่อน

3. การวิเคราะห์การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และดำเนินการสังเคราะห์องค์ประกอบ ได้องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ตัวชี้วัด จำนวน 27 ตัวชี้วัด และจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ นำไปสู่การกำหนดแนวทางดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 13 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

เนื้อหา	แนวปฏิบัติ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. องค์ประกอบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร 2. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำไปใช้ 3. การประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	1. รับฟังการบรรยาย 2. ศึกษาคู่มือการดำเนินการตามแนวทางฯ 3. ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่ผลปฏิบัติการที่เป็นเลิศ 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน 5. การประชุมกลุ่มย่อย/การระดมสมอง	1. ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร 2. ครูสามารถวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ได้เหมาะสมโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม 3. ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ประเมินและปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร

พูนุ ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 14 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน

เนื้อหา	แนวปฏิบัติ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ	1. รับฟังการบรรยาย 2. ศึกษาคู่มือการดำเนินการตามแนวทางฯ 3. ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่ผลปฏิบัติการที่เป็นเลิศ	จัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งจะมีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายที่เหมาะสมกับผู้เรียนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย
2. รูปแบบเทคนิควิธีการสอน	4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน 5. การประชุมกลุ่มย่อย/การระดมสมอง	สื่อนวัตกรรมที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน
3. การวิจัยและพัฒนา		
รูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ		
4. การประเมินผลการใช้รูปแบบและเทคนิค		

ตาราง 15 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

เนื้อหา	แนวปฏิบัติ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. หลักการผลิตสื่อ/นวัตกรรมเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการเรียนรู้	1. รับฟังการบรรยาย 2. ศึกษาคู่มือการดำเนินการตามแนวทางฯ 3. ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่ผลปฏิบัติการที่เป็นเลิศ	1. นำนวัตกรรมในด้านสื่อและเทคโนโลยีเข้ามาใช้มีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งด้านการสืบค้นข้อมูลการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ ควรจัดให้ผู้เรียนร่วมมือกับผู้ปกครองหรือชุมชน ส่งเสริมความร่วมมือกัน
2. การกำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาการเรียนรู้อินสื่อ	4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน 5. การประชุมกลุ่มย่อย/การระดมสมอง	และรักษาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานที่
3. การใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน		

ตาราง 16 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการวัดและประเมินผล

เนื้อหา	แนวปฏิบัติ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. หลักและทฤษฎีของการวัดและประเมินผล	1. รับฟังการบรรยาย	ออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำมาใช้จริง ออกแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน และนำผลการประเมินนั้นมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้
2. องค์ประกอบของการวัดและประเมินผล	2. ศึกษาคู่มือการดำเนินการตามแนวทางฯ	
3. แนวทางการวัดและประเมินผล	3. ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่ผลปฏิบัติการที่เป็นเลิศ	
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล	4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน	
	5. การประชุมกลุ่มย่อย/การระดมสมอง	

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ข้อ ที่	องค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม	\bar{X}	S.D.	ความเป็นไปได้
1	การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
2	การใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
3	สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.20	0.45	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
4	การวัดและประเมินผล	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
	รวม	4.40	0.53	มาก	4.48	0.55	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิให้การประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเห็นว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

สรุปผล

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปรากฏผลดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปรากฏผลดังนี้

สภาพปัจจุบันและ สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการ

เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและ ประเมินผล ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ

2. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบ เอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง มาทำเป็นกรอบในการสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และทำการ วิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ แล้วนำมาจัดเรียงความลำดับความต้องการจำเป็น หลังจากนั้นนำข้อมูลมาจัดทำ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ในการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลปรากฏ ดังนี้

อภิปรายผล

จากการวิจัยการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจเห็นควร นำมาอภิปรายดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการ สอน ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ

1.2 ผลการศึกษาความจำเป็น (PNI_{modified}) โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการ สอน ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชนันท์ ชันอาสา (2556)

ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพขององค์ประกอบพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 2) เพื่อศึกษาปัญหาขององค์ประกอบจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 3) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาขององค์ประกอบจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 4) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1.สภาพขององค์ประกอบพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก 2. ปัญหาขององค์ประกอบจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย 3. ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาขององค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมแตกต่างกัน 4. แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนต้องทำความเข้าใจร่วมกัน ตลอดทั้งโรงเรียน วัดและชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษา การให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ มัลลิกา วิเชียรดี (2556) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูปฏิบัติการสอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างผลการศึกษาพบว่า

- 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์สอนของครู พบว่า ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์สอนของครูแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
- 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ควรพัฒนา 3 อันดับแรกคือ 1) ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านศิลปะ ดนตรีนาฏศิลป์ และกีฬานันทนาการ 3) จัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีความถี่อยู่ในระดับมากที่สุดที่ควรพัฒนาคือ 1) ครูฝึกให้นักเรียนมีกิจกรรมรายทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย 2) ครูเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความ

เมตตาด่อนักเรียนอย่างทั่วถึง และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความถ้อยอยู่ในระดับมากที่ควรพัฒนา คือ 1) นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียนและมีทักษะทางสังคมกับเพื่อน และกับครู 2) นักเรียนมีความกระตือรือร้นและตั้งใจเรียน สุวจน์ ศรีสวัสดิ์ (2556) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ครูผู้สอนจาก 12 โรงเรียน จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูเห็นว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกันเห็นว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการวางแผนการสอน เห็นว่าสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายและการประชุมวางแผนที่ชัดเจนในการบริหารจัดการสถานศึกษา ศึกษาสภาพปัจจุบันศึกษาปัญหาและแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานเพื่อรับผิดชอบในการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพ และส่งเสริมในด้านการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมมาปรับปรุงแก้ไขการเรียนของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการเตรียมการสอน ควรมีการจัดประชุมผู้บริหารและบุคลากรเพื่อร่วมกันคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกชั้นและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ จัดทำหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้องค์กรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยส่งเสริมกิจกรรมในด้านวิชาการทักษะความรู้ การประกวดโครงการ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมคุณภาพด้านวิชาการอยู่เสมอ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมด้านแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันสำคัญ และด้านการวัดผลและประเมินผลควรเน้นการวัดที่การปฏิบัติจริงมากกว่าทดสอบเนื้อหาวิชา สามารถตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนแต่ละคนได้ การกำหนดระบบการประเมินควรมีชัดเจน และครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สามารถนำไปบูรณาการใช้ได้กับทุกรายวิชาและควรประเมินผู้เรียนจากความก้าวหน้าเป็นรายบุคคลซึ่งจะสามารถทราบถึงพัฒนาการของนักเรียน สามารถแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคลได้

2. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2.1 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและดำเนินการสังเคราะห์องค์ประกอบ ได้องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ตัวชี้วัดจำนวน 27 ตัวชี้วัด และจากการศึกษาสภาพ ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการ

จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ นำไปสู่การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ในปีงบประมาณ 2557 ดังนี้ 1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development) 2. การพัฒนาระบบแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจและแสดงศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ (Incentives and Rewarding System) 3. การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม (Professional Ethics) อรอุมา กองฝ้าย (2558) แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ความมุ่งหมายของการวิจัย 1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่งประสบการณ์และขนาดโรงเรียน 1.1 ประชากร ได้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 149 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,270 คนรวมทั้งสิ้น 1,419 คน 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ได้ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 108 คน ครูผู้สอน จำนวน 297 คน รวมทั้งสิ้น 405 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและขนาดของโรงเรียน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 แบ่งออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) การจัดการเรียนรู้ 2) แผนการสอน 3) สื่อการเรียนการสอน 4) บทบาทผู้บริหาร 5) บทบาทครู 6) บทบาทนักเรียน และ 7) การวัดผลประเมินผล มีลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตามแนวของ Likert และ Kahn โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 อันดับ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปผลได้ดังนี้ 1. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน และโรงเรียนขนาดต่างกันเห็นว่า สภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้ สภาพปัจจุบันผู้บริหารเห็นว่าครูผู้สอนมีระดับการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากด้านแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ครูผู้สอนเห็นว่าครูผู้สอนมีระดับการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ความต้องการพัฒนา ผู้บริหารเห็นว่าครูผู้สอนควรพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาสูงสุด ครูผู้สอนเห็นว่าครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาสูงสุด บุหงา คงราช (2560) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 132 คนและครู จำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ระดับ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรการศึกษา 2) ด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง 3) ด้านเทคนิคการสอน 4) ด้านคุณลักษณะของครู 5) ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน 6) ด้านการบริหารจัดการนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 การประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยของ สุธาสิณี คัมพะเนียด (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระดับประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาระดับประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ผลของการศึกษาความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ควรเร่งปรับปรุงด้านการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปใช้ในสถานศึกษาโดยการจัดอบรมหรือสัมมนา และมีการติดตามผล การนำไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของงานได้จริง

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนการจัดการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย จากการวิจัยที่ได้เสนอไว้ เช่น สร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไปให้กับครูผู้สอนได้ทดลองใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน จูงใจ ให้ทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วม ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจเฉพาะตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ดังนั้น หากมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจะมีประโยชน์ในการอธิบายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ชัดเจนมากขึ้น

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยและพัฒนา โดยใช้หลักการ และวิธีการพัฒนาแนวทางที่พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยนี้ นำไปใช้ในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือสังกัดอื่น เพื่อค้นหาค้นหาองค์ประกอบที่มีความจำเป็นที่สุดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อจัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของแต่ละบริบทได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2.3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูและพัฒนานักเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภู่อประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เมธีทิปส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *การปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิ่งแก้ว มิตรวิจารณ์. (2551). *การพัฒนาบุคลากรโครงการโรงเรียนสองภาษาด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คำหมาน คนโค. (2542). *ครูบ้านนอก*. กรุงเทพฯ ; ไทยวัฒนาพานิช.
- ชนาธิป พรกุล. (2544). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาธิป พรกุล. (2545). *แคทส์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2544). *คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับชั้นประถมศึกษา แนวคิดและวิธีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม*. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ทิตนา แคมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2558). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.

- น้ำเพชร ทับชา. (2557). *การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนอนุบาล*
แกดำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). *การพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 2.*
 เชียงใหม่ : เดอะโนว์เลจเซ็นเตอร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.*
- บุหงา คงราช. (2560). *การพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*
สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรเมศวร์ มุทาพร. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู สังกัด*
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ประเวศ วะสี. (2543). *จุดประกายการปฏิรูปการเรียนรู้สู่สหัสวรรษใหม่. กรุงเทพฯ :*
 คุรุสภาลาดพร้าว.
- พิชนันท์ ชันอาสา. (2556). *สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น*
สำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2545). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ :*
 เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. (2550). *ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้*
และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มลลิกา วิเชียรดี. (2556). *สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). *ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พรินติงเฮาส์.*

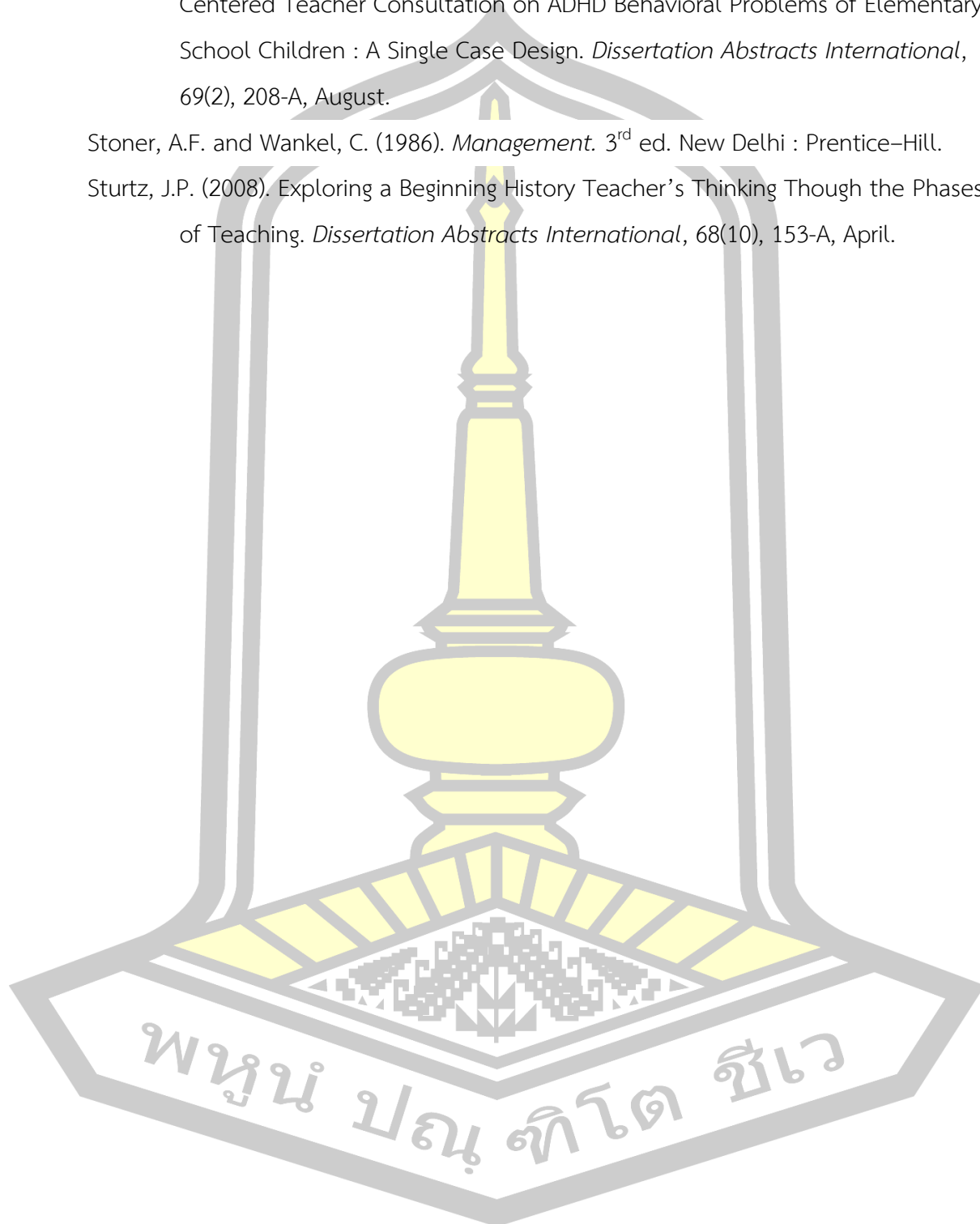
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : ตันอ้อ.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์เลิฟเพรส.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2542). การวิเคราะห์การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 10(2), 51-59.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตร สานต่อที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : ศูนย์เสริมปัญญา ไทย.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). *การจัดการเรียนรู้ (Learning management)*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศิริวรรณ คนดี. (2556). *การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (2550). *การวิจัยการทดลองตัวแบบการพัฒนาครูแบบอิงพื้นที่เป็นฐานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาครู*. นครปฐม : สถาบัน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). *แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ = National Qualifications Framework (Thailand NQF)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

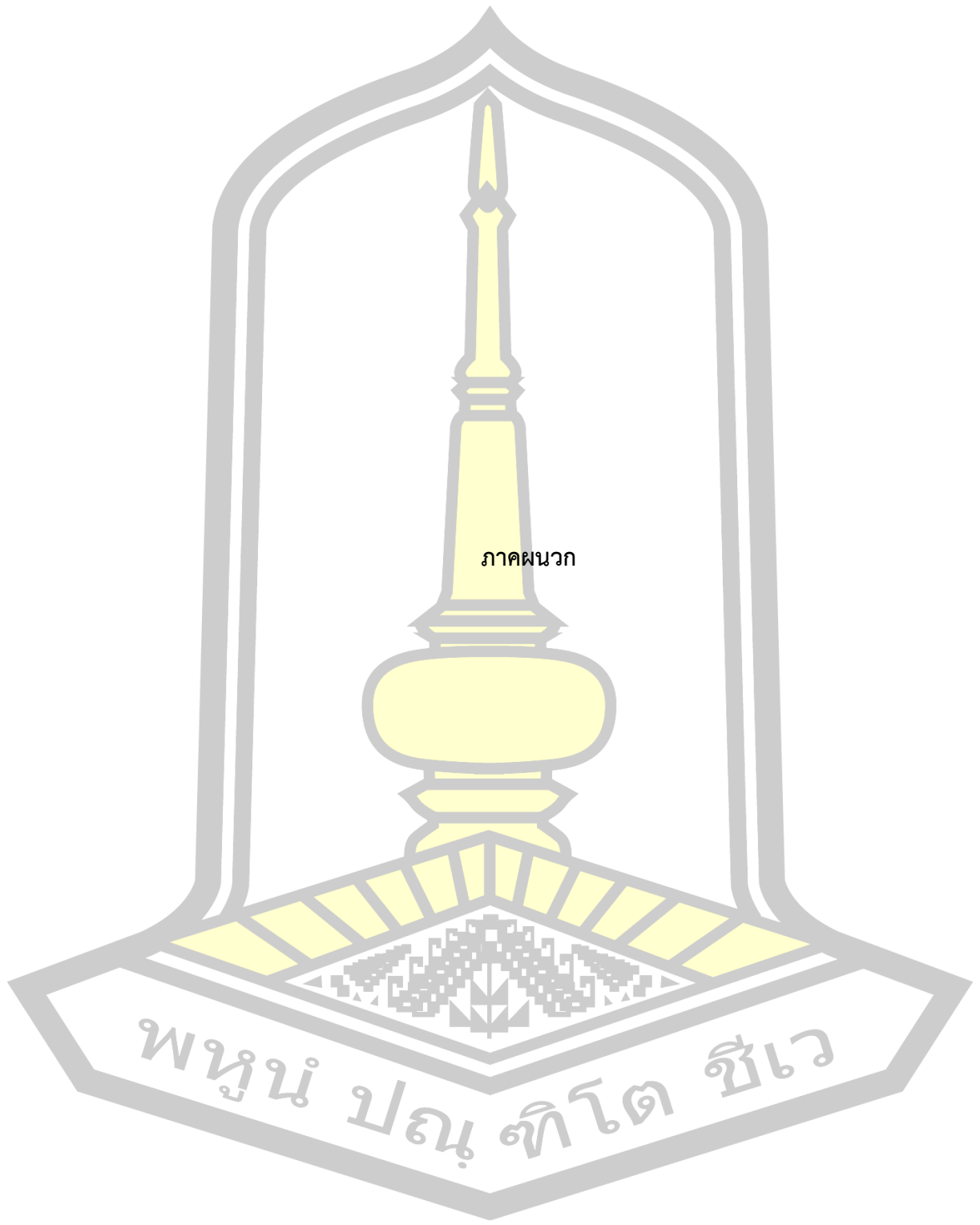
- สุธาสนี คุ่มพะเนียด. (2560). *แนวทางการพัฒนาครูระดับประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพล วังสินธ์. (2545). CIPPA : รูปแบบและการดำเนินการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. *วารสารวิชาการ*, 4(2), 32-39, มีนาคม.
- สุวัจน์ ศรีสวัสดิ์. (2556). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2547). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : ธนารักษ์.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2549). *แนวคิดและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2550). *ทักษะ 5C เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรอุมา กองฝ้าย. (2558). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษามหาสารคาม เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lembo, L.T. (2010). Preserving Child Centered Education in the era of NCLB: A Case Study of one School's e Efforts. *Dissertation Abstracts International*, 70(7), unpagged, January.
- Margonis, F. (2007). Reconstruction Pragmatism to Address Racial injustice. *Journal of Philosophy of Education*, 41(1), 141-149, February.
- Rees, B.C. (2008). Adult Client Outcomes: Differences Between Counselors With Education in Child-Centered Play Therapy Versus Counselors Without Education in Child-Centered Play Therapy. *Dissertation Abstracts International*, 68(11), 7676-B, May.

Schottelkorb, A. (2008). Effectiveness of Child-Centered Play Therapy and Person Centered Teacher Consultation on ADHD Behavioral Problems of Elementary School Children : A Single Case Design. *Dissertation Abstracts International*, 69(2), 208-A, August.

Stoner, A.F. and Wankel, C. (1986). *Management*. 3rd ed. New Delhi : Prentice-Hill.

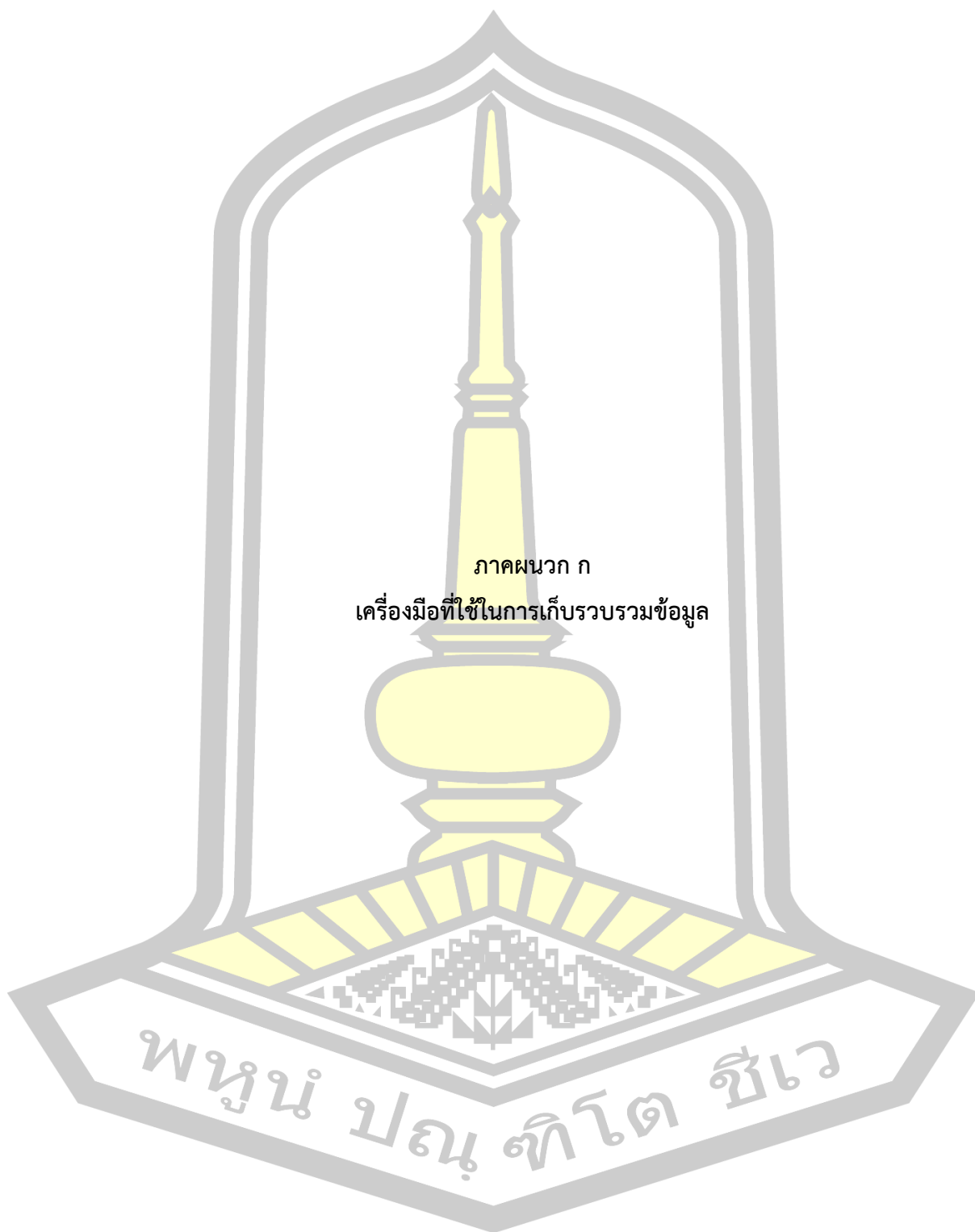
Sturtz, J.P. (2008). Exploring a Beginning History Teacher's Thinking Through the Phases of Teaching. *Dissertation Abstracts International*, 68(10), 153-A, April.

ภาคผนวก

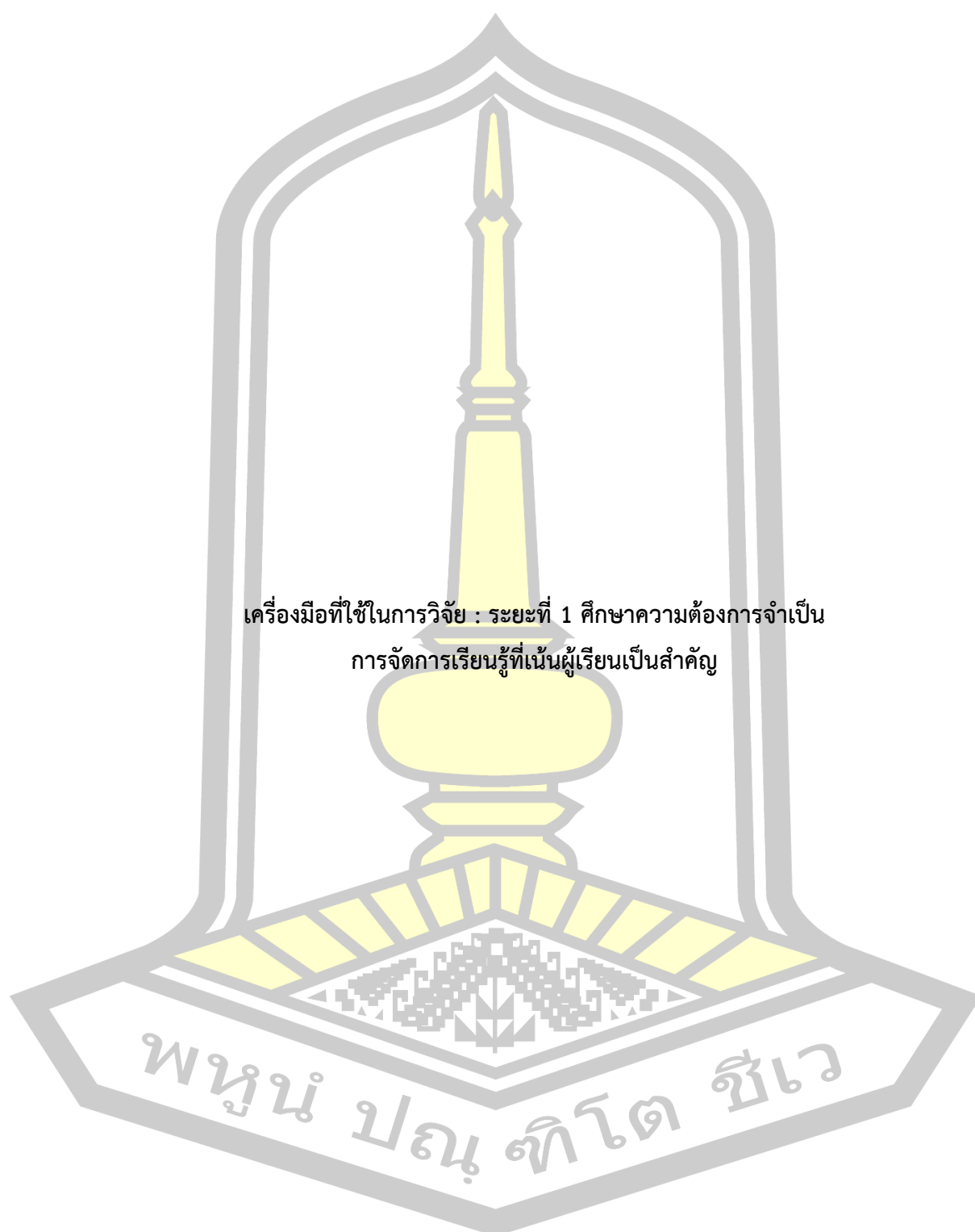
พหุ ประจักษ์ ชัยเว

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม
 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 สำหรับการวิจัย
 เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุง โดยพิจารณาแบบสอบถามว่าข้อคำถามแต่ละข้อวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะมากน้อยเพียงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้ แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เชิงเนื้อหา การใช้ภาษา ตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องเหมาะสมและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

นางสุพิชญา พันธุ์เดช

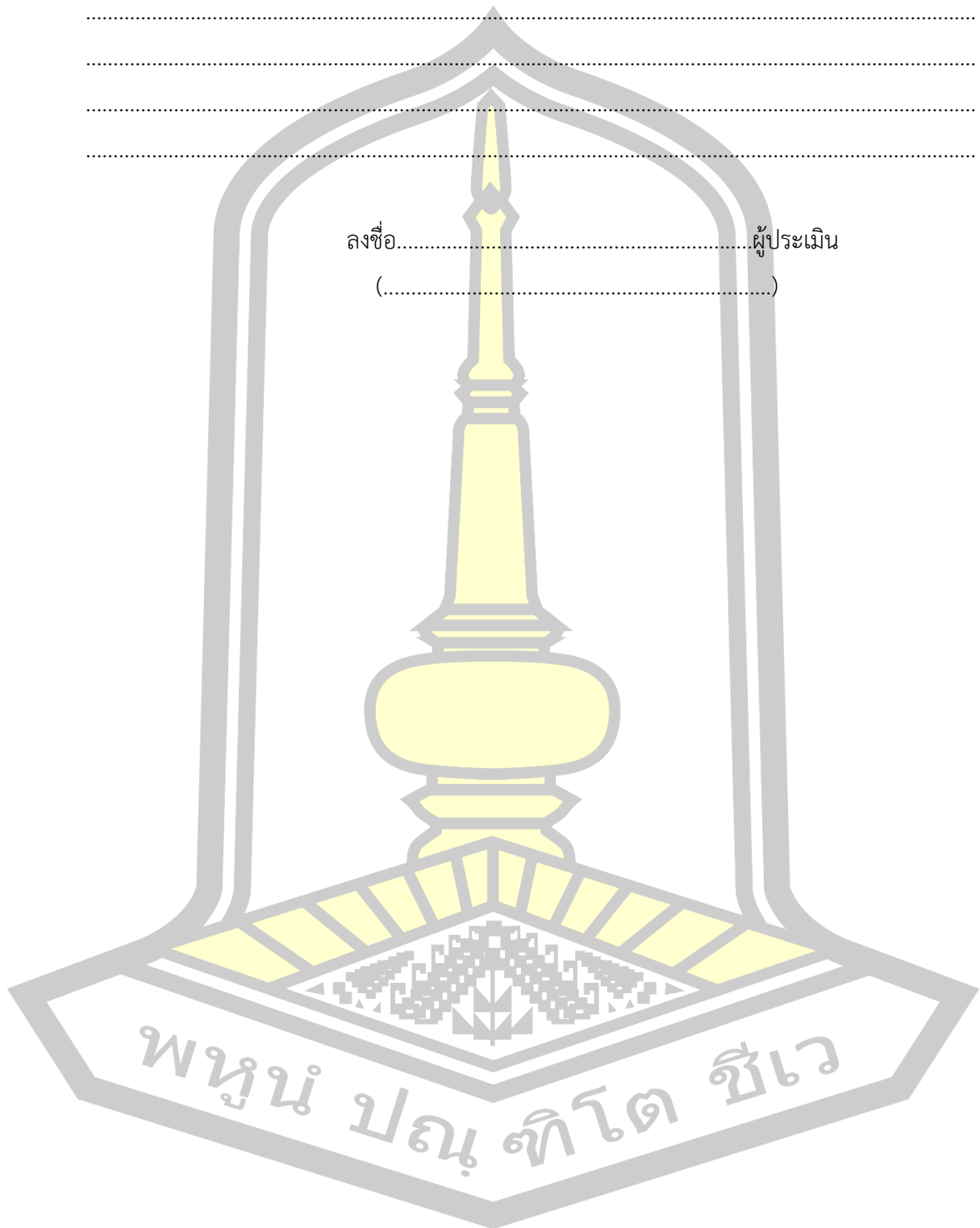
นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ที่	คำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
ด้านการการสร้างและพัฒนาหลักสูตร					
1	ท่านสามารถวิเคราะห์หลักสูตรและสามารถจัดทำหลักสูตรได้				
2	ท่านมีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น				
3	ท่านมีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร				
4	ท่านมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน				
5	ท่านมีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง				
6	ท่านมีการประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร				
ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน					
7	ท่านใช้รูปแบบเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ				
8	ท่านมีความเข้าใจเทคนิควิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม				
9	ท่านมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ				
10	ท่านมีการประเมินผลการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง				
11	ท่านมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน				
12	ท่านมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ				
13	ท่านมีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน				

ที่	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้					
14	ท่านมีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้				
15	ท่านมีการประยุกต์ใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อจัดการเรียนรู้				
16	ท่านมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อและนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน				
17	ท่านนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน				
18	ท่านมีการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการคิดการแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้				
19	ท่านมีการจัดสร้างแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนเพื่อการสืบค้นการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ				
20	ท่านจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับชุมชน				
21	ท่านเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนหรือร่วมเป็นวิทยากรภายนอก				
22	ท่านมีการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง				
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
23	ท่านมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนและเพื่อน				
24	ท่านมีการค้นคว้าหาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่เสมอ				
25	ท่านมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน				
26	ท่านมีเทคนิคและวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง				
27	ท่านนำผลประเมินมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น				

ข้อเสนอแนะ (เพิ่มเติม)

รหัสแบบสอบถาม

--	--	--	--

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. การตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาตอบตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด เพราะคำตอบจากแบบสอบถามนี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น
4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ แบบสอบถามนี้จะถือว่าสมบูรณ์ และสามารถนำไปประมวลผลได้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ในครั้งนี้

นางสุพิชญา พันธุ์เดช

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 065-0954246

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- คำชี้แจง** โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หนาข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน
1. เพศ () ชาย () หญิง
 2. ประสบการณ์การทำงาน
 () 1 – 5 ปี () 6 – 10 ปี
 () 11 – 15 ปี () 16 ปีขึ้นไป
 3. ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
 () ครูผู้ช่วย () ครู คศ.1
 () ครู คศ.2 () ครู คศ.3/ ครู คศ.4
 4. ขนาดของโรงเรียน (ตามเกณฑ์ สพฐ.)
 () ขนาดเล็ก นักเรียนไม่เกิน 120 คน
 () ขนาดกลาง นักเรียน 121 – 600 คน
 () ขนาดใหญ่ นักเรียน 601 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

โปรดใช้ดุลพินิจของท่านพิจารณาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของ
 โปรแกรมพัฒนาครูด้านการพัฒนาผู้เรียน ตามทัศนะของท่าน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ
 ความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ที่	คำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้											
25	ท่านมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน										
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้											
26	ท่านมีเทคนิคและวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง										
27	ท่านนำผลประเมินมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

.....

.....

.....

2. ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน

.....

.....

.....

3. ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

.....

.....

.....

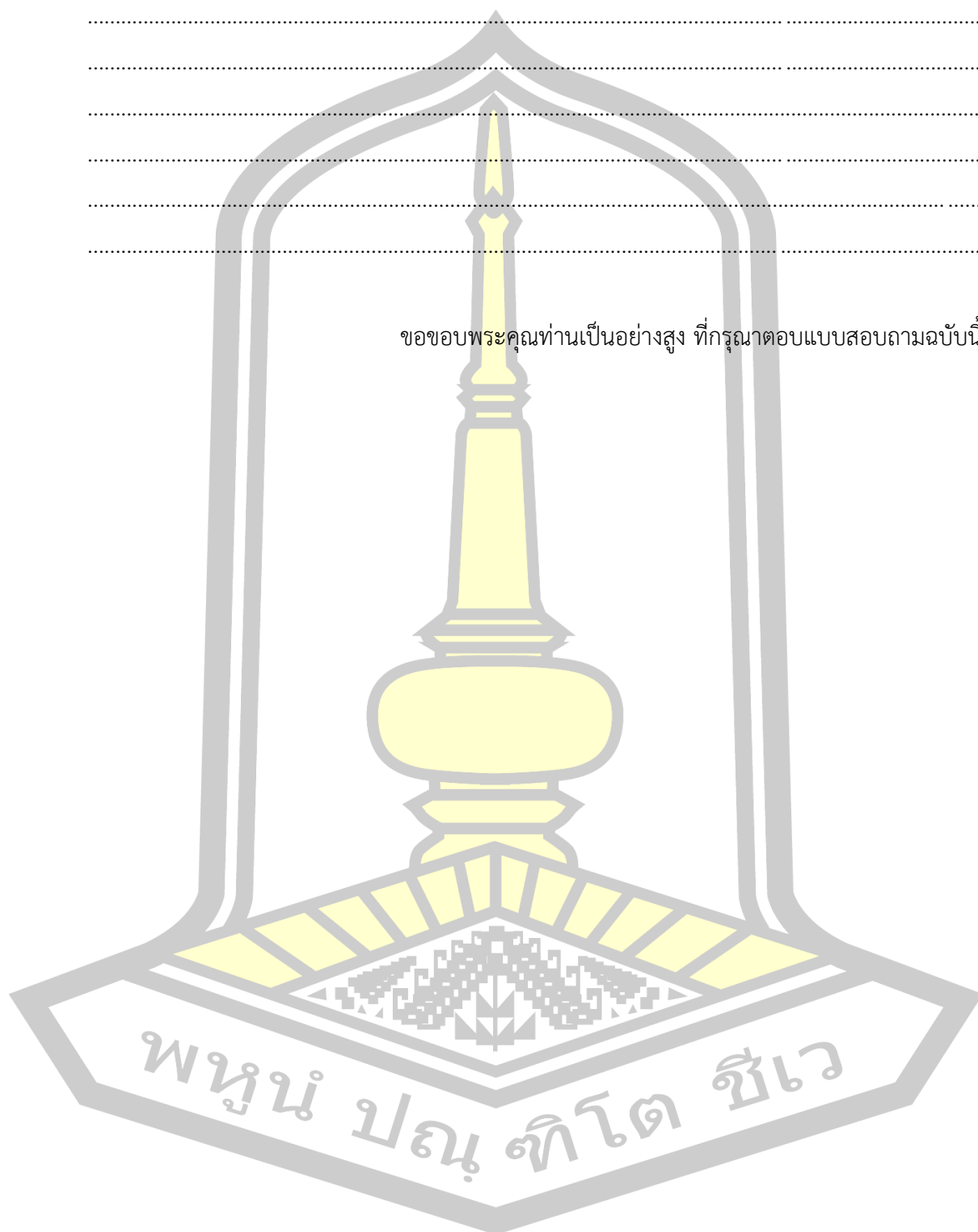
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

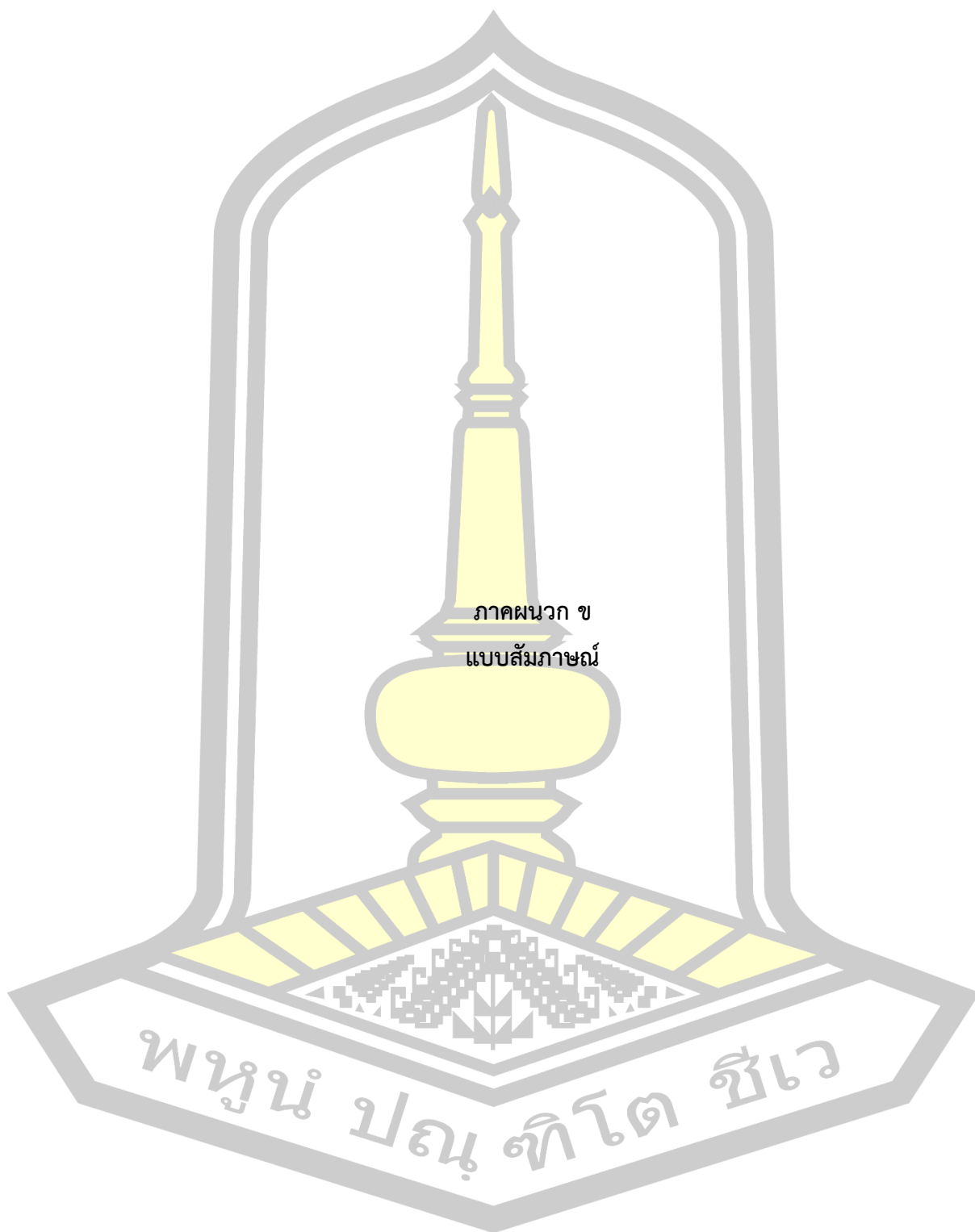
.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ภาคผนวก ข
แบบสัณฐาน

พหุจน์ ปณฺ ทิโต ชีเว

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นของครู และผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ จะนำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ด้านการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาพัฒนาเต็มตามศักยภาพ, ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังและส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน, ด้านการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ, ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

นางสุพิชญา พันธุ์เดช

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 065-0954246

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....
2. สถานที่ทำการสัมภาษณ์.....
3. วัน เดือน ปี ที่ทำการสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 : รายการสัมภาษณ์

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ควรมีวิธีการการปฏิบัติอย่างไรบ้าง

1. ท่านมีวิธีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรอย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีวิธีการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอน อย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านมีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ อย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านมีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตรวจสอบในหัวข้อต่างๆ ว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง 5 ระดับต่อไปนี้

ระดับ 5	หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ระดับ	มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ระดับ	มาก
ระดับ 3	หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ระดับ	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ระดับ	น้อย
ระดับ 1	หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ระดับ	ไม่เหมาะสม

3. หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาระบุท้ายแบบประเมิน

ขอขอบพระคุณคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

นางสุพิชญา พันธุ์เดช

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารและพัฒนาศึกษา

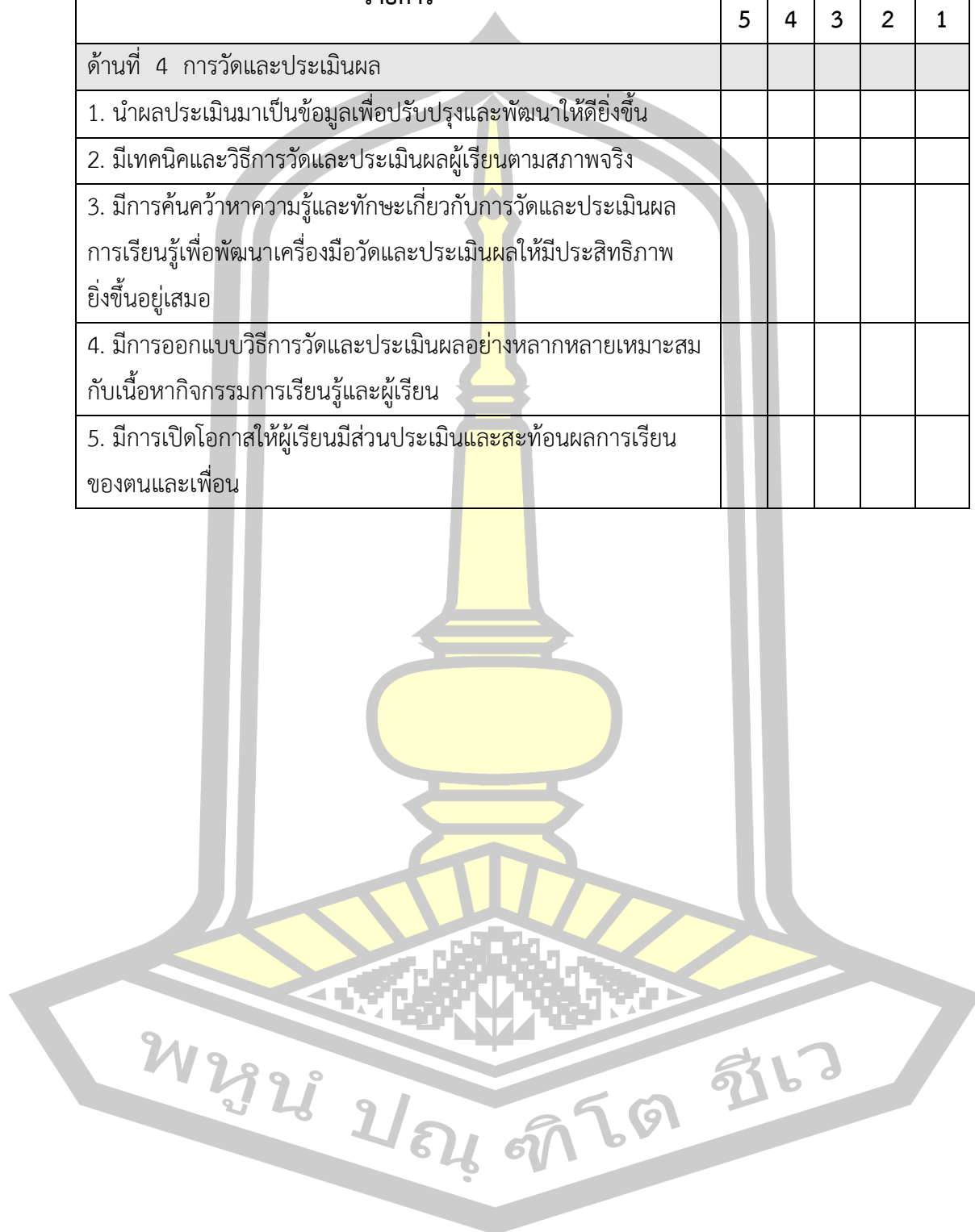
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

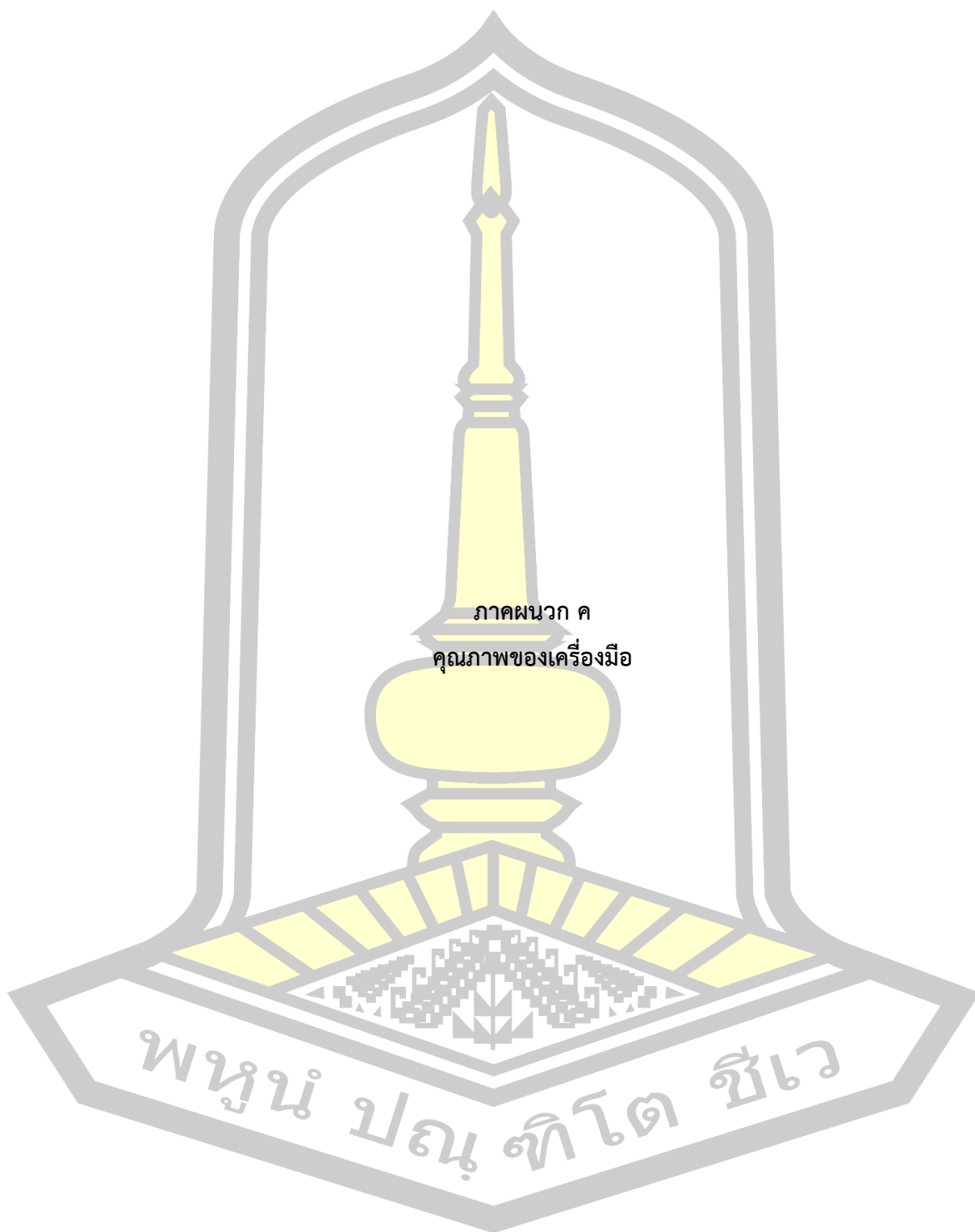
โทรศัพท์ 065-0954246

พหุ ปรุ ทิ โด ชี เว

รายการ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร					
1. มีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น					
2. มีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร					
3. สามารถวิเคราะห์หลักสูตรและสามารถจัดทำหลักสูตรได้					
4. มีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และปรับใช้ตามสถานศึกษา					
5. มีการประเมินผลและนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร					
ด้านที่ 2 การใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน					
1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ					
2. มีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน					
3. ใช้รูปแบบเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ					
4. มีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ					
5. มีการประเมินผลการใช้รูปแบบและเทคนิค					
ด้านที่ 3 การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้					
1. มีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้					
2. มีการประยุกต์ใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อจัดการเรียนรู้					
3. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
4. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนหรือร่วมเป็นวิทยากรภายนอก					
5. มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อและนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน					

รายการ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 การวัดและประเมินผล					
1. นำผลประเมินมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น					
2. มีเทคนิคและวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง					
3. มีการค้นคว้าหาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นอยู่เสมอ					
4. มีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน					
5. มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประเมินและสะท้อนผลการเรียน ของตนและเพื่อน					

ภาคผนวก ค
คุณภาพของเครื่องมือ

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

ผลการตรวจความสอดคล้องของเนื้อหาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ
 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
2	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
3	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
6	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
8	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
9	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
11	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
12	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
13	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
14	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
15	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
16	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
17	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
18	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
19	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
20	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
21	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
22	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
23	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
24	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
25	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
26	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
27	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม การศึกษาสภาพปัจจุบัน
การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

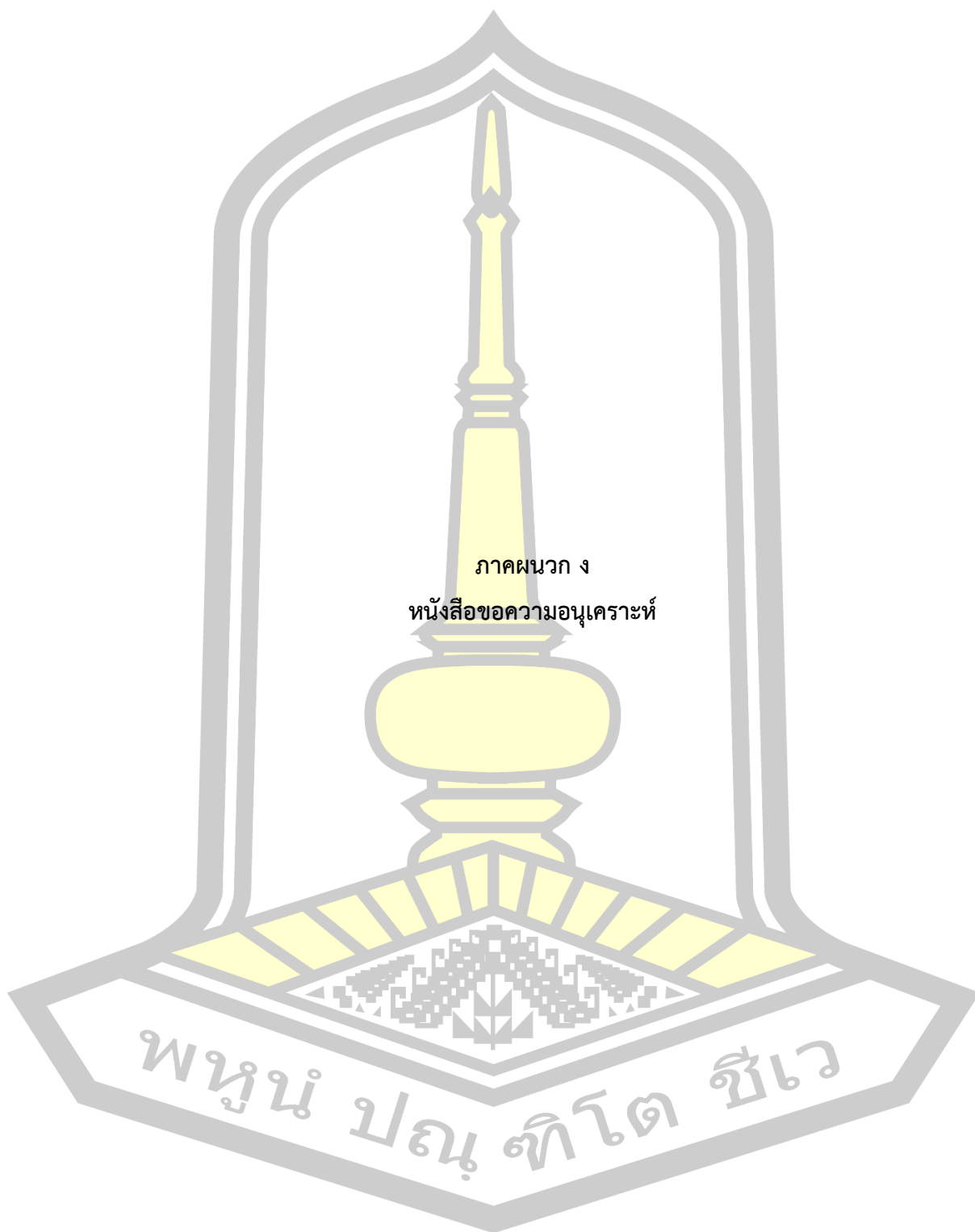
ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	0.06	23	0.33
2	0.13	24	0.31
3	0.12	25	0.43
4	0.18	26	0.18
5	0.33	27	0.30
6	0.30		
7	0.24		
8	0.35		
9	0.39		
10	0.40		
11	0.40		
12	0.36		
13	0.39		
14	0.28		
15	0.31		
16	0.30		
17	0.32		
18	0.39		
19	0.42		
20	0.48		
21	0.34		
22	0.35		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.79

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม สภาพที่พึงประสงค์
การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

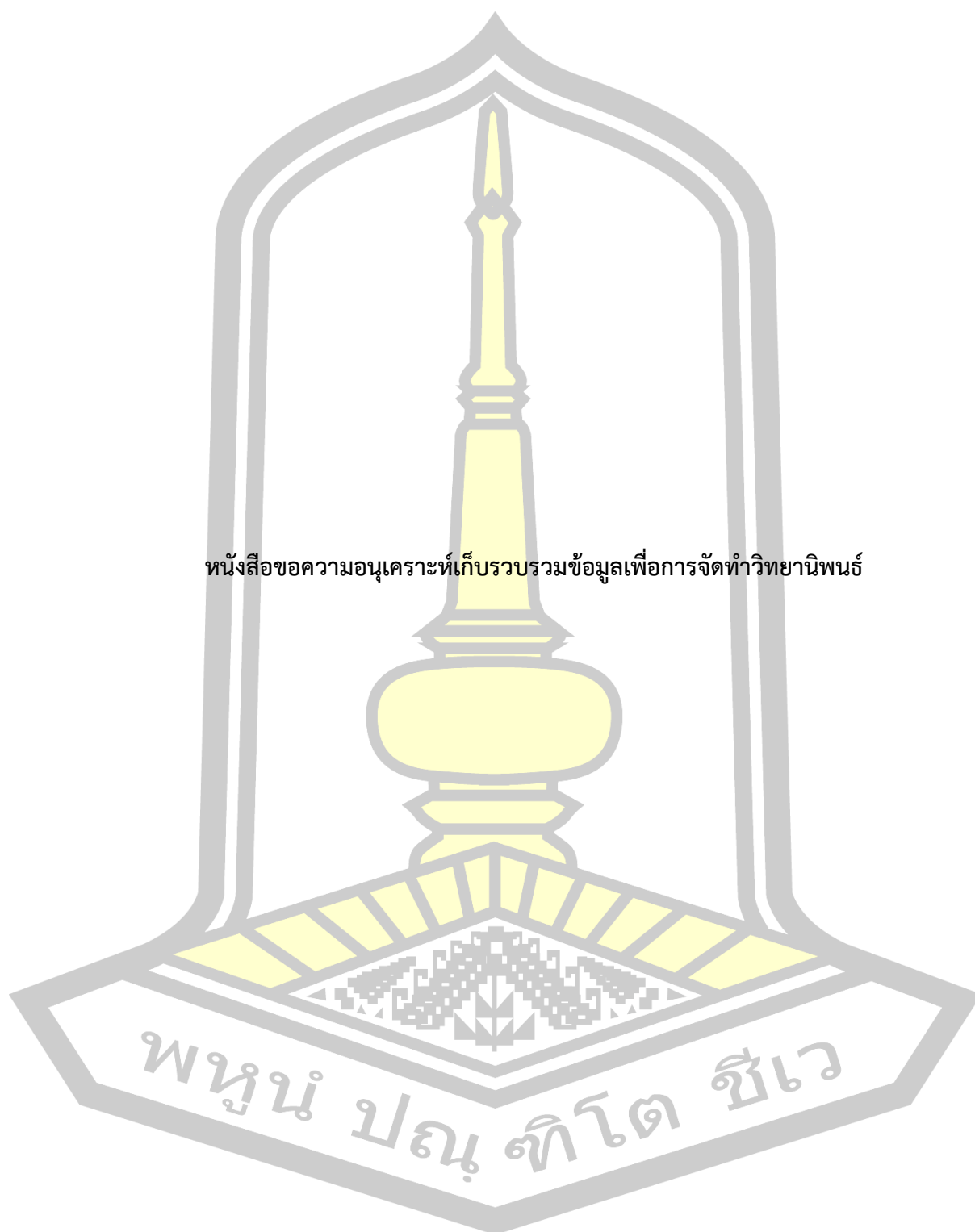
ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	0.19	23	0.93
2	0.91	24	0.84
3	0.96	25	0.94
4	0.01	26	0.05
5	0.34	27	0.39
6	0.84		
7	0.88		
8	0.93		
9	0.91		
10	0.64		
11	0.94		
12	0.07		
13	0.06		
14	0.94		
15	0.09		
16	0.92		
17	0.94		
18	0.09		
19	0.64		
20	0.81		
21	0.94		
22	0.08		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.78

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

ที่ อว 0605.5(2) / ว 6867

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

11 ธันวาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสุพิชญา พันธุ์เดช เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โนมสา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0650954246

ที่ อว 0605.5(2) / ว 6867

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

11 ธันวาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เขียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นางสาวสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวสุพิชญา พันธุ์เดช เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)

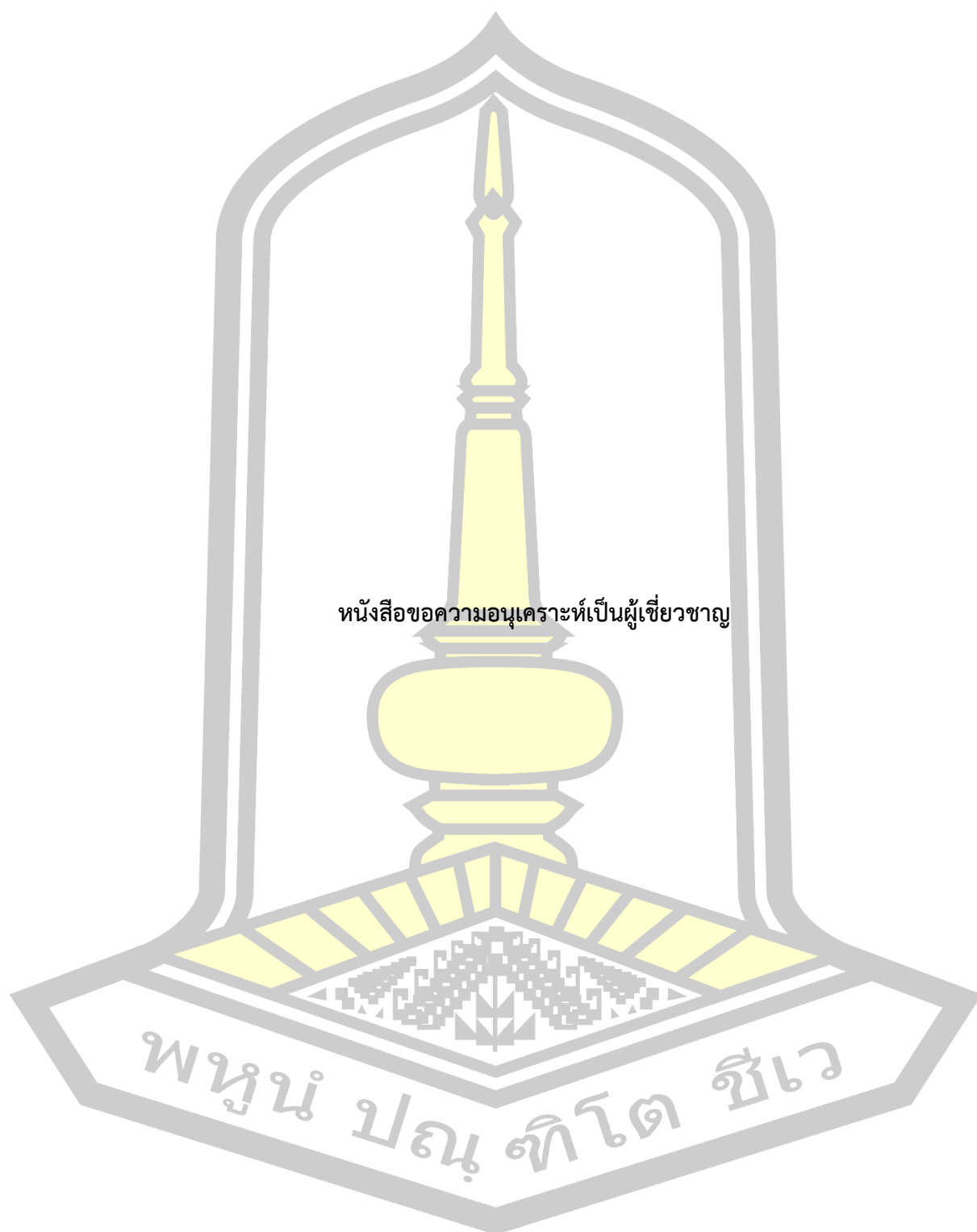
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0650954246

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

พญูน์ ปณฺ ทิตฺ สีเว

ที่ อว 0605.5(2) / ว 6275

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

29 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางสาวสรวิญญูจีพันธ์ แก้วไวยุทธ์

ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0650954246

ที่ อว 0605.5(2) /ว 6275

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

29 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายสมพร ถิ่นปรุ

ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ เวื่อนนงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ ไฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0650954246

ที่ อว 0605.5(2) / ว 6275

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

29 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ชวนะ ทวีอุทิศ

ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ เรือนนงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิงสรรค โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0650954246

ที่ อว 0605.5(2) / ว 6275

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

29 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางกษมา ป้องกัน

ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0650954246

ที่ อว 0605.5(2) / ว 6275

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

29 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางสาววิศรา คณภินันท์

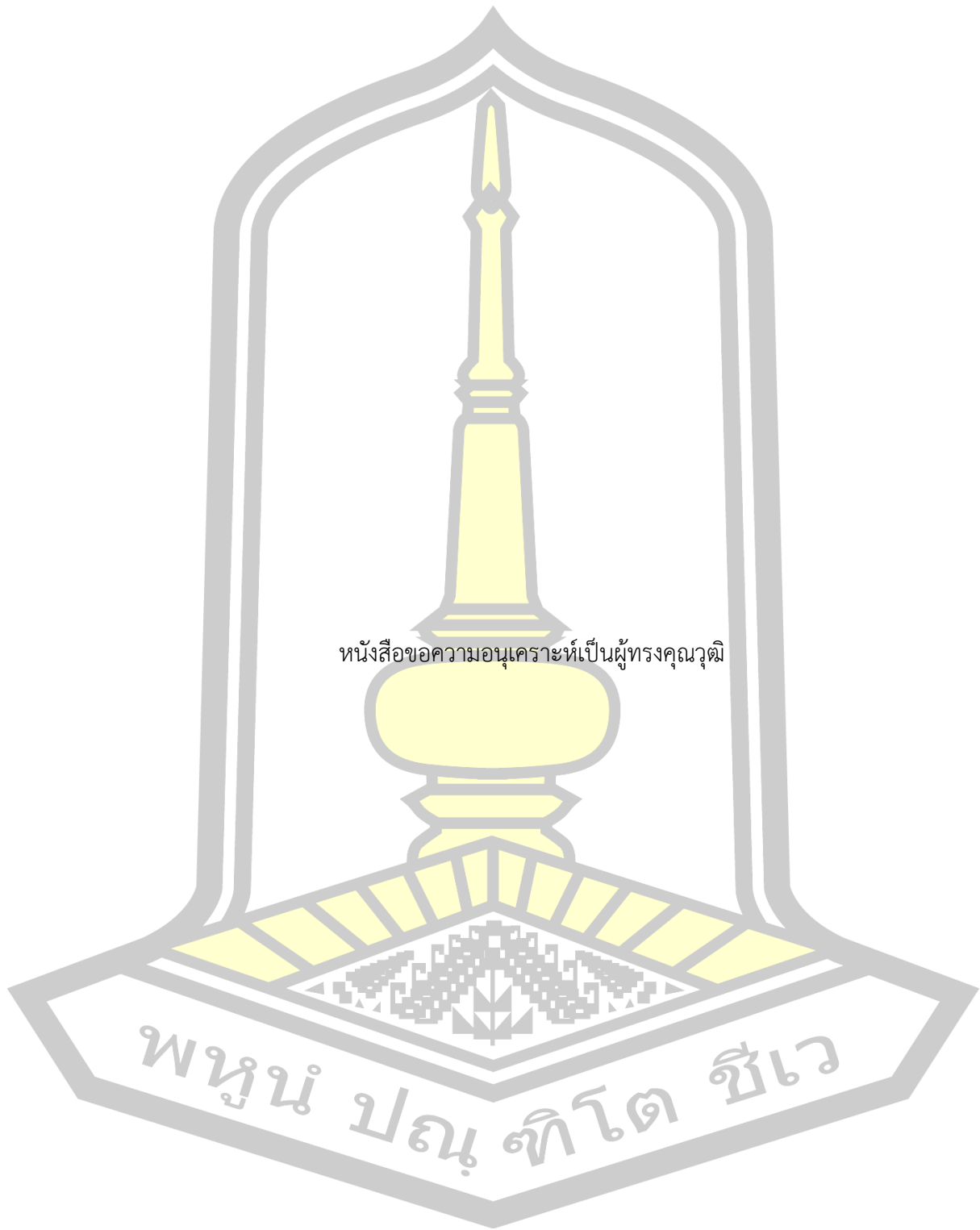
ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ เรือนนงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0650954246

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 0605.5(2)/ว1453

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ สิทธิอมร

ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไป ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0644120691, 065095424

ที่ อว 0605.5(2)/ว1453

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 เมษายน 2563

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.สุรจิตร์ มิวงาม

ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตเคราะห้จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไป ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วังสรรค์ โดมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0644120691, 065095424

ที่ อว 0605.5(2)/ว1453

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายศักดิ์เดช ทาช้าย

ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0644120691, 065095424

ที่ อว 0605.5(2)/ว1453

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายนิมิตร กวีกร

ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไป ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0644120691, 065095424

ที่ อว 0605.5(2)/ว1453

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 เมษายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวกานต์ลิณี หุมดา

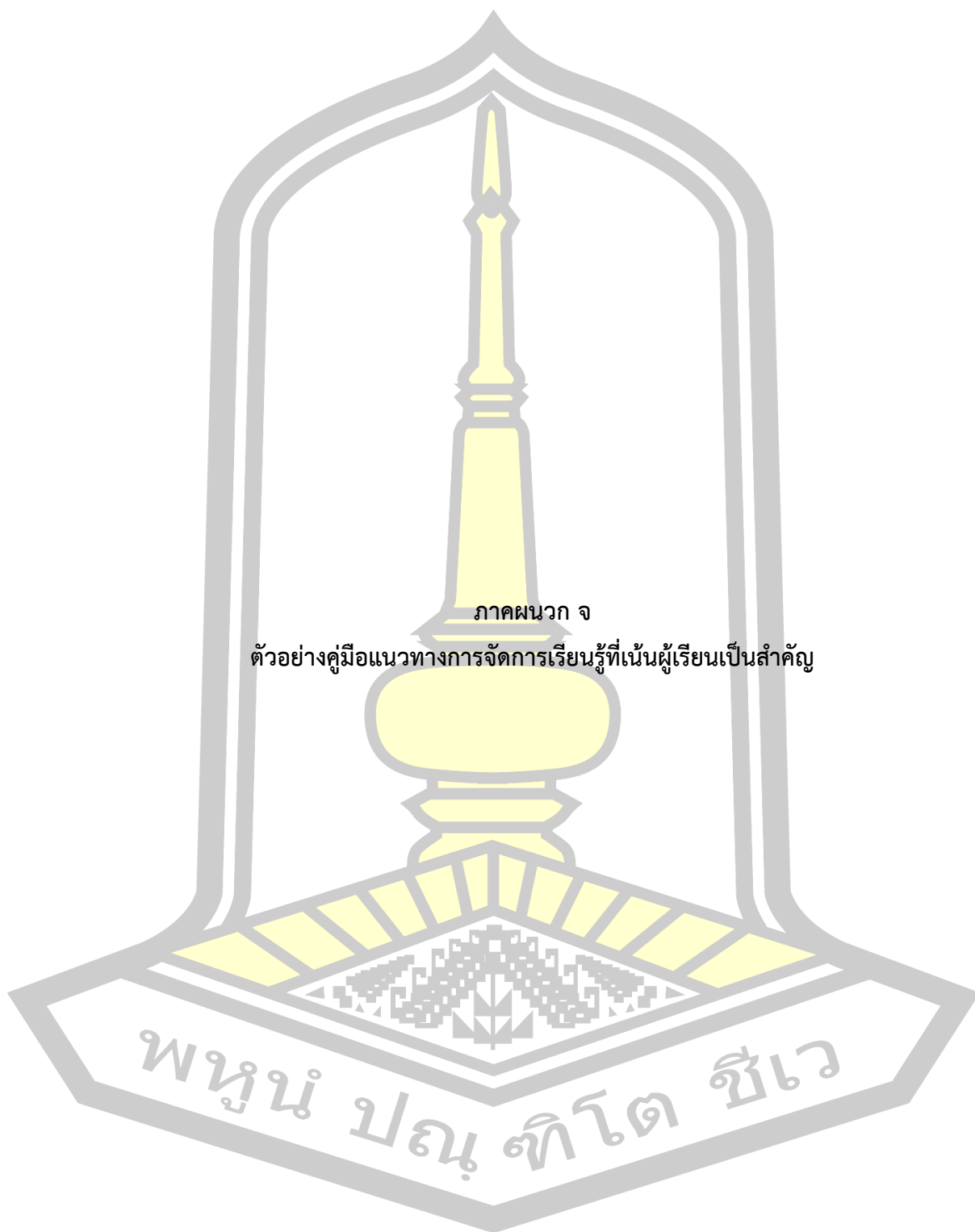
ด้วย นางสุพิชญา พันธุ์เดช นิลิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เวื่อนนงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วังสรรค์ โมเอยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0644120691, 065095424

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างคู่มือแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

หลักการและเหตุผล

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ คือ ให้ครูปรับวิธีสอนและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด จากการศึกษาทฤษฎี การสอนและวิธีสอนในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น

สถานศึกษาจำเป็นต้องมีวิธีการและกระบวนการที่มีระบบเพื่อนำมาใช้ในการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีความสนใจที่จะพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยและการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ของครูจะต้องอาศัยความรู้และกระบวนการที่เหมาะสมในการจัดการความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาที่ดีที่สุดเต็มตามศักยภาพบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และแสวงหาแนวทางใหม่ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียนเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำองค์ความรู้นั้นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เพื่อนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาปรับใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์

หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการสอนที่ส่งเสริมกระบวนการคิดให้ผู้เรียนมีความสามารถในทักษะการคิดนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมในปัจจุบัน เพราะความสามารถและทักษะกระบวนการคิดมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียนตลอดชีวิต ดังนั้นสิ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันคือการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความสามารถ มีทักษะ

กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนโดยการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติ ซึ่งทักษะการคิด มีผลต่อสมรรถภาพการเรียนรู้ เทคนิคที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดมีอยู่อย่างแพร่หลาย การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ถือว่าเป็น หลักการสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสกำหนดเป้าหมายและวางแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมีทักษะในการแสวงหาความรู้โดยใช้ IT ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน มีโอกาสสร้างหรือเลือกการสร้างผลงานจากความสนใจและความถนัดของตนเอง ได้มีโอกาสฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ แก้ปัญหา และพัฒนาตนเอง และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (สำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน. 2547) และนอกจากนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึงและมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม และกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544) บทบาทสำคัญของครูผู้สอนจึงมีความจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักทางจิตวิทยาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่จะให้ผู้เรียน สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อนำสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ได้ โดยใช้เทคนิควิธีการสอนแบบต่างๆ ประกอบด้วยสื่อการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมบรรยากาศที่เหมาะสมกับบริบทของการเรียนรู้ รวมทั้งการออกแบบการวัดผลประเมินผล การกำกับระหว่างเรียน และการตัดสินผลการเรียนที่พิจารณาจากความก้าวหน้าในการเรียนรู้โดยการวัดผลที่หลากหลายรูปแบบหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 4 ด้าน ดังนี้

แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

เนื้อหา	แนวปฏิบัติ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
.1. องค์กรประกอบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร	1. รับฟังการบรรยาย 2. ศึกษาคู่มือการดำเนินการตามแนวทางฯ	1.ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรประกอบและกระบวนการ พัฒนาหลักสูตร
2. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำไปใช้	3. ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่ผลปฏิบัติการที่เป็นเลิศ	2.ครูสามารถวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างเหมาะสม
3. การประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน 5. การประชุมกลุ่มย่อย/การระดมสมอง	3.ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ประเมินและปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร

**แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน**

เนื้อหา	แนวปฏิบัติ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ ปลูกฝังส่งเสริมสมรรถนะ ของผู้เรียนอย่างเต็มตาม ศักยภาพ 2. รูปแบบเทคนิควิธีการ สอน 3) การวิจัยและพัฒนา รูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ 4) การประเมินผลการใช้ รูปแบบและเทคนิค	1. รับฟังการบรรยาย 2. ศึกษาคู่มือการดำเนินการตาม แนวทางฯ 3. ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่ ผลปฏิบัติการที่เป็นเลิศ 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ร่วมงาน 5. การประชุมกลุ่มย่อย/การระดม สมอง	จัดทำแผนการจัดการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งจะ มีเทคนิควิธีการสอนที่ หลากหลายที่เหมาะสมกับผู้เรียน และจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนที่หลากหลาย สื่อนวัตกรรม ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน

**แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้**

เนื้อหา	แนวปฏิบัติ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. หลักการผลิตสื่อ/ นวัตกรรมเทคโนโลยี ทางคอมพิวเตอร์เพื่อการ จัดการเรียนรู้ 2. การกำหนดรูปแบบ การนำเสนอเนื้อหา การเรียนรู้ในสื่อ 3. การใช้และพัฒนา แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	1. รับฟังการบรรยาย 2. ศึกษาคู่มือการดำเนินการตาม แนวทางฯ 3. ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่ผล ปฏิบัติการที่เป็นเลิศ 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ร่วมงาน 5. การประชุมกลุ่มย่อย/การระดม สมอง	1. นำนวัตกรรมในด้านสื่อและ เทคโนโลยีเข้ามาใช้มีความสำคัญ อย่างยิ่งทั้งด้าน การสืบค้นข้อมูล การผลิตสื่อการ จัดการเรียนรู้ ควรจัดให้ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้ปกครอง หรือชุมชน ส่งเสริมความร่วมมือกัน และรักษา แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอก สถานที่

แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการวัดและประเมินผล

เนื้อหา	แนวปฏิบัติ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. หลักและทฤษฎีของ การวัดและประเมินผล 2. องค์ประกอบของการ วัดและประเมินผล 3. แนวทางการวัดและ ประเมินผล 4. การสร้างและพัฒนา เครื่องมือวัดและ ประเมินผล	1. รับฟังการบรรยาย 2. ศึกษาคู่มือการดำเนินการตาม แนวทางฯ 3. ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่ ผลปฏิบัติการที่เป็นเลิศ 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ร่วมงาน 5. การประชุมกลุ่มย่อย/การ ระดมสมอง	ออกแบบเครื่องมือการวัดและ ประเมินผลที่หลากหลาย ตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือก่อนนำมาใช้ จริง ออกแบบการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริงของผู้เรียน และนำผล การประเมินนั้นมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้

การประเมินผล

1. ประเมินตนเองก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา
2. ประเมินการทำกิจกรรมตามที่กำหนด
3. ประเมินความสนใจและตั้งใจในการศึกษาด้วยตนเอง
4. ประเมินการซักถามและการให้ข้อคิดเห็น
5. ประเมินการรายงานอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสุพิชญา พันธุ์เดช
วันเกิด	วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2521
สถานที่เกิด	อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 48 หมู่ที่ 7 ตำบลศรีชมภู อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ รหัสไปรษณีย์ 38170
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านถ้ำเจริญ ตำบลถ้ำเจริญ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ รหัสไปรษณีย์ 38170
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2543 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศรีชมภูวิทยา จังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. 2547 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พ.ศ. 2563 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ์ ปณุ์ ทิโต ชีเว